

KONAK

KADIN PORTRERİ
İZMİR'İN FESTİVALİ
KENT KİTAPLIĞI
PİRÎ REİS'İN İZİNDE
MİTHATPAŞA CADDESİ

Bir Destandır 9 Eylül

*“Toprakta karınca, suda balık, havada kuş kadar çokturlar.
Korkak, cesur, cahil, hâkim ve çocukturlar” diye anlatıyor
Nazım Hikmet, “Kuvayı-ı Milliye Destanı”nda, yurdumuzun
bağımsızlığı ve esenliğini yazgısı belleyenleri.
Şehrimiz İzmir, bu belleme halini eyleme dönüştüren yapıyla
tüm dünyada farklı bir konuma sahip. Dünyada başka bir
şehir yoktur ki; işgal edilmekle birlikte kurtuluş savaşını
başlatsın ve tüm ülkenin mücadele etmesiyle de o kurtuluş
savaşının, zaferle sona erdiği topraklar olsun.
Şüphesiz ki 9 Eylül 1922 günü emperyalist işgale karşı
kazanılan zafer, ülkemiz ve insanlığın yakın tarihi için büyük
bir kazanımdır. Ve bu zaferin taçlandığı gün olan 9 Eylül, İzmir
ile eş anlamlıdır ki o da bir destan olarak tanımlanır.*

Merhaba

Şimdi Eylül'dür ve bağımsızlığımızdan vazgeçmeyeceğimizi, tüm dünyaya ilan ettiğimiz zamanı içerir. Şimdi Ekim'dir ve her fırsatta dile getirdiğimiz, “Yaşasın Cumhuriyet” vurgusunu, daha gür sesle haykırma vaktidir. Şimdi Kasım'dır ve yeryüzünün en eşsiz lideri Mustafa Kemal Atatürk'ün açtığı yoldan ilerlediğimizi, yinelediğimizdir.

Sonbahar ayları İzmir'de bir başka karşılanıyor. Zira yine bir sonbahar gününde şehrimizde yazıldı büyük destanın son satırı. O da özgürlüğümüze olan düşkünlüğümüze dair ifadeydi.

9 Eylül 1922 günü Kuvayımiliye neferleri İzmir'e girdiğinde şehrimiz hazırды; Kuvayımiliye eksenindeki karakterine sıkı sıkıya sahip çıkmıştı. Anadolu coğrafyasını işgal eden emperyalistlere karşı, 15 Mayıs 1919'da, İzmir'de başlayan bağımsızlık mücadelesi, 9 Eylül 1922'de İzmir'de zaferle sona erdiğinde, bu zafer insanlık tarihinin en muhteşem anıtlarından birisi oldu.

Ve İzmir'de yaşayanlar olarak kendimizi şanslı saymamızın nedenlerinden birisi de bu anıtın, bir 9 Eylül günü şehrimizde yüzünü göstermesidir. Ondandır sonbahar aylarının İzmir'de bir başka karşılanıyor olması...

Zaferden beri, 29 Ekim'leri olağanüstü bir coşkuyla kutluyoruz. Çünkü Cumhuriyetimiz ile elde ettiğimiz kazanımlarımızın ne denli büyük olduğunun bilincindeyiz. İnsanlık tarihinin gördüğü en büyük kültür devrimlerinden olan Türkiye Cumhuriyeti, sosyal, hukuki ve ekonomik temeliyle oluşturulan bir uygarlık tasarımıdır ve bizler de kendimizi bu tasarımın parçası sayıyoruz. 10 Kasım'ları vakur bir şekilde karşılıyor ve o güne öylece karışıyoruz. Çünkü bizlere özgür ülke, aydınlık gelecek bırakan Mustafa Kemal Atatürk'ün izindeyiz.

KNK Sonbahar sayısının, kültür-sanat yaşamına soluk olmasını dilerim.

Mimar
Nilüfer ÇINARLI MUTLU
Konak Belediye Başkanı

8 BİR KAPI
AÇILDIYSA

16 HİSARÖNÜ'NDE
ZAMAN

42 İYİLİĞİN
HALLERİ

i ç i n d e k i l e r

20 KÜLTÜR
GELENEĞİNDE VAR

22 İZMİR'İN ÇINARI
KIZ LİSESİ

26 ŞEHRİN BÜYÜĞÜ
MİTHATPAŞA CADDESİ

48 İZMİR'İN
FESTİVALİ

56 OKUDUKÇA...

58 HALK OYUNLARI
ŞENLİĞİ

30 ATA'MIZIN
HATİRALARI

34 DELİ DELİ
KADINLAR

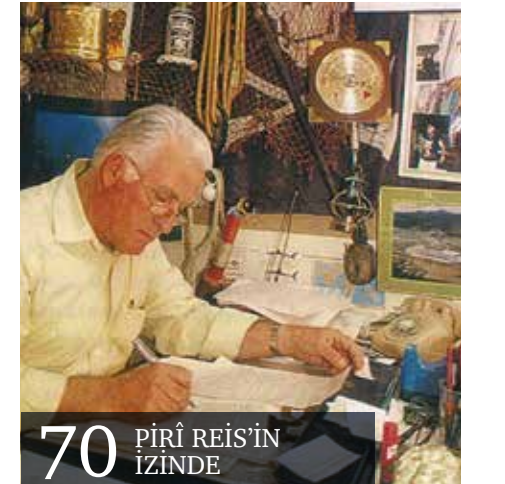
40 EN GENÇ KADIN
PROFESÖRÜMÜZ

60 RENKLER
DÜNYASI

68 MÜZİSYEN
ÇOCUKLARIMIZ

70 PİRÎ REİS'İN
İZİNDE

KNK

2024

sonbahar

Konak Belediyesi
Adına Sahibi

Mimar
NİLÜFER ÇINARLI MUTLU
Konak Belediye Başkanı

Yayın Koordinatörü
OZAN YAYMAN
(Sorumlu Yazı İşleri Müdürü)

Editör
İPEK YAŞAR
TEODORA HACUDİ

Görsel Tasarım
FATİH AKUZUN

Halkla İlişkiler
FIRAT SOYLU

Kültür Sanat
ABDULLAH TUNALI

Hukuk Danışmanı
MİNE GENÇ

Kapak Resmi: Aslı AYPAK ŞENTÜRK

Yönetim Yeri: İzmir Konak Belediyesi
Dokuz Eylül Meydanı No:11 Basmane / İZMİR
Tel: +90 232 484 53 00
www.konak.bel.tr
knkdergi@konak.bel.tr

Yayın Türü: Yerel Süreli – Üç ayda bir yayımlanır, para ile satılamaz
Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

76 İSMAİL SİVRİ'YE
SAYGIYLA

80 İZMİR
BORÇAĞI

82 BİR KİTAP
BİR TANITIM

Her kapının kendince bir ağırlığı, çağırısı, telaşı, yanılgısı, yalanı, samimiyeti, var değil mi? Ardında sakladığı, boylu boyunca açıldığı hikayeler bazen çok tanıdık, bazense şaşkınlık yaratacak kadar yabancı geliyor insana.

Bir Kapı Açıldıysa

Antik Roma din ve mitolojisinde Janus (Janus) başlangıcın, geçişin, zamanın ve kapının tanrısıdır. O, geçmişe ve geleceğe bakar biçimde iki yüzlü betimlenir. Bazı yerlerde iki yüzden biri genç, biri yaşlı olarak da çıkabiliyor karşımıza. Yeniliğe dair yapılan birçok kutlama, şölen ya da ritüellerde, hasat zamanlarında, ekim dikim aylarında, evlilik, taç giydirme, savaş zamanlarında, ölüm, doğum gibi birçok olay öncesinde tapınılırmış ona. Eskiyle yeniyi, iyiyle kötüyü, önceyle sonrayı birbirinden ayıran tanrıdır Janus (Janus).

Yaşamda karşılaştığımız her yeni şeyin birer kapı olduğunu düşünmek yanlış olmaz sanırım. Dinlerde de farklı anlam ve değerle yer bulmuş kapılar insanlar için. Kutsal kitaplarda da çıkar kapılar karşımıza. İyiliğe, doğruluğa, yılmazlığa, kanaat etmeye kapılar aracılığıyla anlatımlar yapıldığını görebiliyoruz. Kapı ve eşik birbirinden mana olarak da yapı olarak da ayrılamaz. Eşiğin, kapının öte ya da beri tarafındaki yaşayacaklarımız ya da bırakıp geçtiğimiz ve belki de tercih ettiklerimiz hayatlarımızın dönüm noktaları oluyor, bazı zaman acaba diyerek anımsadığımız...

Kapının her dönemde, inanışta, mimaride, insan hayatında, estetikte hep farklı bir yeri olmuş ve olacak da.

Güzel bir kapının önünde sardunyalar ya da begonviller ya da miskin bir kedi gördüğümüzde hangimizin içi ısınmaz ki..

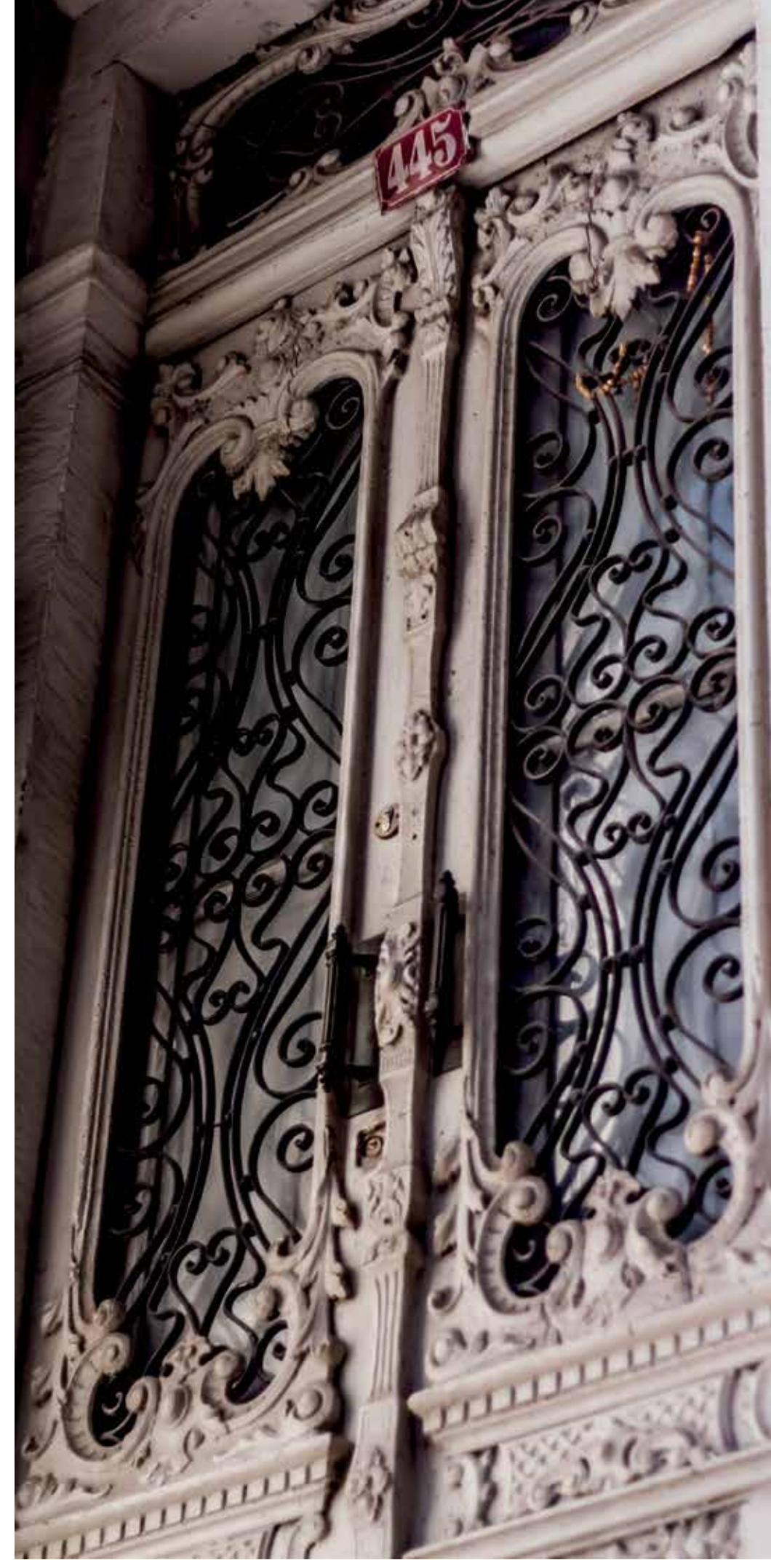
Kaçımızın yoktur heybetli bir kapı önünde fotoğrafı... Urla'da, Foça'da ahşap, renkli kapıları günün farklı saatlerinde fotoğraflamışızdır çoğumuz. Kaç kapıdan girip çıkmış, kaçını sıkı sıkıya kapatırken, kaçını aralık bırakmışızdır kim bilir yaşamlarımızda... Aralık bir kapının duruma ve

ana göre yaşattığı duygular değişiklik gösterir. Bolca kullanmıştı Zeki Demirkubuz Masumiyet filminde onu. Çarpan, kapanmayan, kapanamayan, kapansa da koruyamayacağı aşikâr, eski, fukara görüntüleri filmi izleyen herkesin dikkatini çekmiştir. Tekinsiz, çaresiz, yoksul ve yoksun bir hayatın öyküsünde kullanılabilecek en güçlü metafor belki de kapıdır. Her kapının kendince bir ağırlığı, çağırısı, telaşı, yanılgısı, yalanı, samimiyeti, var değil mi? Ardında sakladığı, boylu boyunca açıldığı hikayeler bazen çok tanıdık, bazense şaşkınlık yaratacak kadar yabancı geliyor insana.

Nerede, kapının hangi tarafında olursa olsun insan anlık da olsa bir duraksıyor. Bir eşikten atlamak her zaman beraberinde huzuru getiremiyor elbette. O zamanlarda İanus'tan yardım isteyebiliriz geliyor işte. Bilsek, görsek ve öyle geçsek öte yana. Çoğu zaman konfor ve bilinen tercih edilen olsa da doğru olan olamıyor bence ya da bu işte bir doğru aramak güvenli olamayabiliyor.

Bir yerde bir aralık kapı varsa insan onun gizine, gizemine kapılabilir. Ama her koşulda geçtiğimiz ya da koluna dahi dokunmadığımız, aralığındaki gizeme kapılmadığımız, belki de hevesle kendimizi oraya attığımız her kapı bizim niyetimizden bağımsız yaşamlarımızda yolumuzun, benliğimizin, büyümelerimizin esaslı rehberleri oluyor. Nereden bakarsak bakalım her seferinde bir başka kapı açılmış oluyor ömrümüzde, ömrümüzce... Tıpkı duvarlar gibi kapalı kapılar da mahrem algımızı sarıp sarmalıyor. Ama her zaman kapalı kapılar ardında sıcacık, mutlu olaylar yaşamıyoruz. Yüreğimizin camını, çerçevesini, duvarını, kapısını indiresimizin geldiği anlarımız oluyor. Küçük bir aralığa dahi tahammülümüz olamayabiliyor.

Açtığımız, araladığımız kapılar fotoğraflardaki gibi turkuaz bir denize, yemyeşil bir ormana, usuldan akan bir ırmağa açılmıyor, açılmıyor. İşte tam da orada, o eşik bizim bir nefes gerçekle yüzleşme yerimiz oluyor. Herhangi bir yerden geçerken eşik

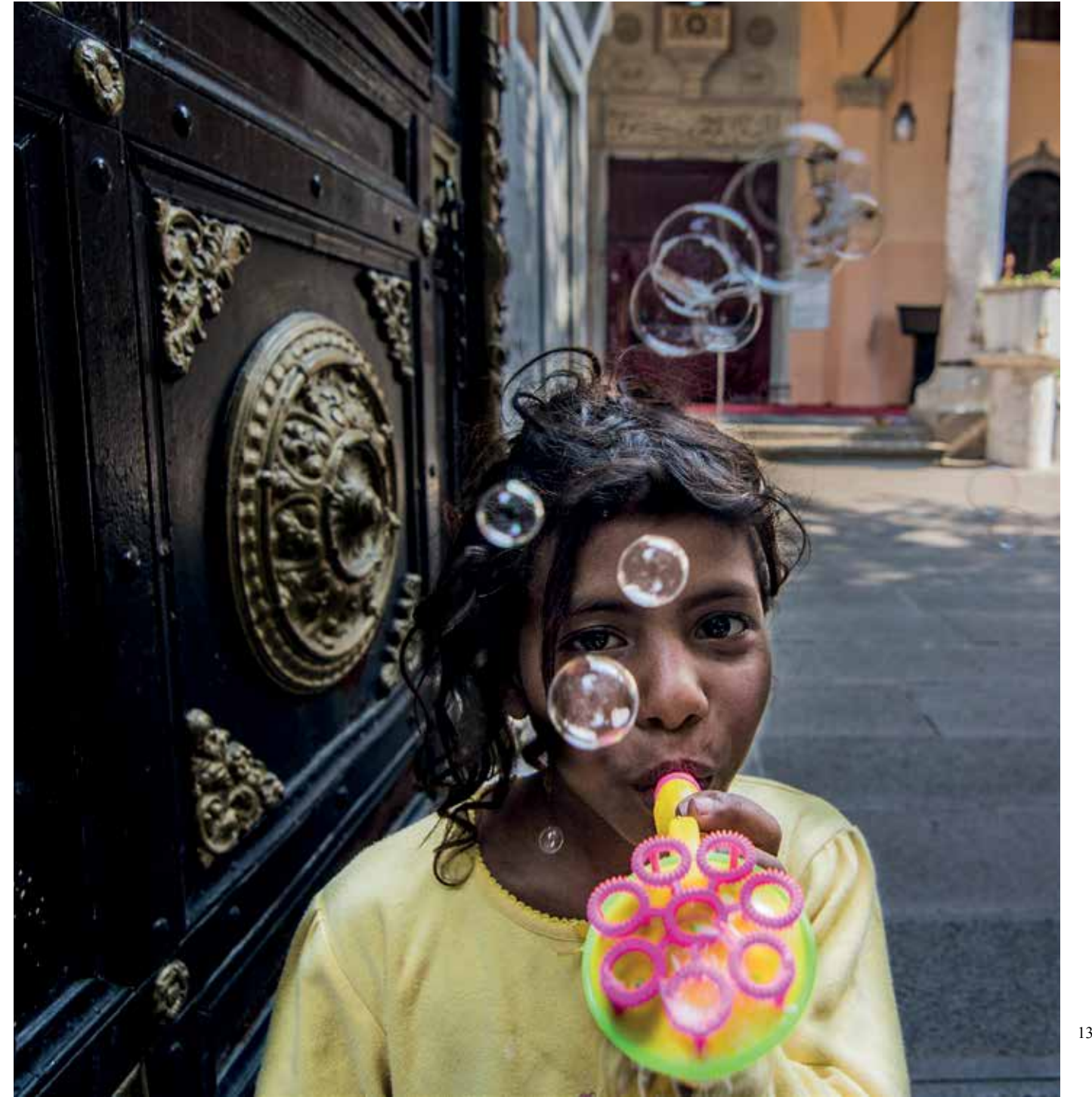

görünce anlık durmalarımı
hep düşünmüşümdür. Dümdüz
geç git işte diyemeden, o
iç sesin beni tutan şeyin
belki de bilinçdışındaki
söylemler, atasözleri olduğunu
düşünüyorum. Eşiğe oturmanın
uğursuzluğundan, eşiğin
saygın bir makam olmasına
kadar birçok efsane ve inanış
duymuşuzdur. Eşiğin araf hali
de ürpertir içimi, telaşa düşürür
beni.

Oysa çocukluğumuz kapı
önündeki eşiklerde geçti.
Minder koyup oturduğumuz,
çiğdem çitlediğimiz, geçene
kalkıp yol vermek yerine yana
kaykıldığımız o dar eşikler o
zamanlar bu kadar çekinilesi
gelmiyordu bana. Büyüdükçe
korkular büyüten kaç kapıdan
geçtik? Kapılarımız önünde
yatan sokağımızın kedilerinden,
köpeklerinden korkmadık hiç.
Eşiklerimize koyduğumuz

kaplardaki suları hep temiz
tuttuk ki bizimle sağlıklı yaşasın
o canlar. Şimdi nasıl oldu da
kapılarımızı onların yaşamlarına
kapatmamız bekleniyor
bizden, aklım almıyor. Eşiğe
oturmanın uğursuzluğu
mu bu yaşadıklarımız?
Daha büyük kötülüğün,
daha sevgisiz yaşamların
kapımıza dayanmaları bunlar
ve biz o canlara sarılarak
kapılarımızı kötülüğe sıkı

sıkıya kapatmasını bilen
yürekteki insanlarız elbette...
Yolu kiminle yürüdüğümüz gibi
kimlerle karşılıklı kapılardan
geçtiğimiz de önemli. Kaçırıp
iskalıyoruz kiminde daha duru
yoldaşlığı iç kapılarımızın ayar

tutmamasından. Ianus biliyor
aslında geleni, gideni, yan
yana yürüyenlerdeki ahengi,
karmaşayı, sarsaklığı, hoşluğu...
Dar vakitlerde, o araf hallerde,
ne olacaksa olsun cesareti ya
da koy vermişliğinde gelip

geçenin esintisi eşiğe kadar
eşlikçimiz oluyor. Sonra her
birimiz muhakkak ki geçmemiz
gereken o kapılardan geçiyoruz.
Öğrenemiyorsak yolda,
anda, yaşamda neden orada
olmamız gerektiğini, tekrar ve
tekrar başka sokaklarda başka
renkleriyle, belki daha büyük
halleriyle yolumuza çıkıyor o
kapılar yeniden ve yeniden...

Kızlarağası Hanı'na hangi
kapısından girersem o kapının
efsununun üzerime serpildiğini
hissediyorum her seferinde.
İçeriden yayılan kokular, yol
boyu gördüğüm vitrinler her
geçişimde eski beni de bana
hatırlatıyor, kentimin geçmişi
ve şimdisini yansıtırken.
Şehrimin orta yerindeki
Kültürpark'ın beş kapısının
hangisinden girersek girelim
yolumuz sonunda hep denize
çıkıyor. O cânım ağaçların
yoldaşlığında hele bir de
curnataları görürsek göğümüzde
yol bize umut, hayat bize mucize
oluyor.

Biliyoruz ki iki kapılı handa
ilerlerken karşımıza binlerce
yol, binlerce kapı çıkacak.
Marifet yürüyüşümüzü kendi
ritmimizce, zarafetle, inançla
ve aşkla yürüebilmekte.
Düşen o yaprakların tazelenme
olduğunu unutmadan ve
hevesle yürüyeceğimiz
yollarımız, eşiğinden
gececeğimiz kapılarımız, tüm
bunları coşkuyla yapacağımız
heyecanlarımız olsun.
Mis gibi bir kapıdan geçip güzün
her halini, her rengini sınıksız
sarıp sarmalayalım haydi şimdi
hep birlikte.

Bu meydanda eski liman hisarının miras bıraktığı taşlara yaslanmış yeni bir ticaret anlayışı var. Ama söz geçmeyen zamana bir anıt gibi karşı duruş, hep orada...

Hisarönü'nde Zaman

Adı söylendiğinde dört yüz yıl öncesinin hanlarını, çarşılarını, kervanlarını, limanını da bugünün kafetaryalarını, çarşılarını, hareketliliğini de akla getiren kaç mekan vardır? Ki zaten onlar, yaşatılarak korunan tarihi miraslardır. Hisarönü, dibindeki Kızlarağası Hanı ile birlikte, İzmir'de böylesi bir koruma kültürünün de adıdır.

Hisarönü deyince Hisar Camii'nin görkemli ve mistik güzelliğinin etkisinde ibadet yapmak da hanın ve caminin eski taşlarının gölgesinde tarihle bütünleşmek de akla geliyor; dükkan dükkan gezip birbirinden leziz tatları tatmak, çiçekçisinden mühürçüsüne, boncukçusundan kurukahvecisine dek onlarca ihtiyacı görmek de... Hisarönü demek aslında Hisar Camii demek. Zira bu alanda önce cami vardı. İzmir'in en eski limanının çizdiği yayın en ucunda

kalıyor Hisar Camii. O yay çizgisi boyunca camileri sıralamıştır Osmanlı; çevresine de hanları. Ticaret ve ibadet omuz omuzadır burada. 1592 yılında Aydınoğulları'ndan Özdemiroğlu Yakup Bey tarafından yaptırılan cami adını limanın hisarlarından alıyor. Kubbe üzerleri kurşunla örtülü, kesme taşlardan yapılmış Hisar, tek katlı anıt camilerinden. 1872 yılında yıkılan Hisar'dan geriye o kalıyor. Bir de İpek Yolu'nun Anadolu'daki son durağı olan limanın çevresine 1744 yılında Hacı Beşir Ağa'nın yaptırdığı han. Cami ve han bir olup, Doğu'dan gelen kervanların taşıdığı malların depolandığı ve pazarlandığı Hisarönü Meydanı'nı miras bırakıyor. Sözün tam anlamıyla mirastır bu. Çünkü meydan diye bildiğimiz alan, aslında caminin avlusu. Ortadaki şadırvan bunun en net kanıtı.

RENKLİ MEYDAN

Dört yüz yıllık bir anıtın, çiçek tarhları arasından geçit veren, boncuklardan kapısı. Yan yana sıralanmış tezgahlara serilen boncukların ahengi, sanki bir meydanın tüm renklerini topluyor. Buradan geçen, geçerken boncuklara önce gözü, sonra eli takılanlar. Salkım salkım boncuklar arasından bakanlar... Envai çeşit gümüş, ahşap, bakır ve kumaşın arasında kaybolmaya gelenler geçip gider, aralarından. Sonra, davetkar kokular... Çay, kahve, döner, sahlep, söğüş, börek, şambali lezzetlerinde duraklamalar. Sağda-solda koştururan insanlar varmış; birileri mühür, plaket yaptırmaya çalışır, başkaları alışveriş derdiyle dolaşmış; kimin umurunda! Lezzet durağındakiler oraya, zamanı durdurmaya gelmiş. Şadırvandan şakıya şakıya sular,

el-yüz yıkayanlar... Derken, vakitlerden öğle ya da günlerden cuma ise kalabalığın ortasında, dükkanların önünde, yüzünü dolup taşan anıt-camiye dönüp yavaşça yere çöküp ibadete duran adamlar. Osmanlı'nın mirasına dokunmaya gelip de yerel kimliğin ortasına düşmüş yabancı objektiflerde sabitlenen kareler. Bu meydan; deve kervanları geçiyor, değerli kumaşlar, halılar pazarlanıp limandan gemilere yükleniyor ve uzak ülkelere doğru yollanıyormuşçasına hareketli hala. Son dört yüzyılda Hisar Camii çevresi hiç yalnız kalmadı. Değişen yalnızca fiziki coğrafya, alınıp satılan mallar ve ticaretin şekli oldu. Caminin de ondan iki yüz yıl kadar sonra komşu gelen Kızlarağası Hanı'nın da varlık nedeni olan liman yok oldu, deniz dolduruldu. Asya ülkelerinin ve Anadolu'nun değerli mallarını pazarlayan tüccarlar, yerini boncukçulara, çiçekçilere,

dönercilere, mühürcülere, çay ocaklarına, baharatçılara bıraktı. Ama Hisarönü'nün sosyal coğrafyası, hep bir eski Osmanlı çarşısı gibi.

YÜZ YILLIK ÇAY OCAĞI

Hisar Camii her kesimin buluşma noktasıysa, bunun tarihi yaklaşık 100 yıl önce Baycığit Çay Ocağı ile başlamış. “Sesler Yüzler Sokaklar” kitabının yazarı Mehmet Şakir Örs'den öğrendiğimiz bilgiye göre; Mahmut Baycığit 1930'lu yılların başında boş olan meydanda, Kızlarağası Hanı duvarının dibindeki küçük bir büfeyle atmış ilk adımını. Zamanla bu tarihi mekanla bütünleşen çay ocağı öyle nam salmış ki geçmiş yıllarda Avrupa ülkelerindeki pek çok katalogda adı yer almış. Şimdi meydanın orta yerine han girişine, camiyle yaşıt bir çınarın çevresine yayılan Baycığit, zamanla lezzetleri çeşitlendirmiş. 1994'te kokoreççiye açmışlar. Sonra döner salonu ile kumpirci ve söğüşçü hizmete girmiş.

DİBEK KAHVESİ

Hisarönü, Kemeraltı'nın kalbi. Sabah saat 06.00 gibi başlayan hareketlilik akşam saat 21.00 sularına kadar sürüyor. Çevredeki müşterilerin gitme vaktinin geldiğini anlaması için esnafın masaları toplaması, kepenkleri indirmesi gerekiyor. Çevredeki tüm çay ocaklarındaki kahvenin sırrı ise “halis dibek kahvesi”. Dibekte dövülen kahvenin özelliği, değirmen kahvelerine göre yanmaması. Buraya özel olarak kahve almaya gelenler var. Hatta yağlı kağıtta bir yıl kadar bayatlamadan durduğundan, yurtdışına götürmek için kahve alanlar var.

BONCUKTAN TEZGAHLAR

Kadınlar onları, onlar kadınları değiştiriyor. Kadınlar renk istiyor yaşamlarına; boncuk diziyor, daha çeşitli boncuğu, daha çok yerde kullanıyor. Boncuk ticaretinin merkezi Hisarönü'nde giysi ve nazar boncuklarından takı boncuğuna giden yolu, kadınların estetiği açıyor. Cami kapısının bir yanındaki tezgahlarda giyiş ve oya boncuğu, diğer yanındaki tezgahlarda giyiş ve oya boncuğu satılıyor. Hisar Camii önünde açılan boncuk tezgahları içinde yüz yıla dayananlar var. Bu alanda bir asır önce ilk boncuk tezgahını açan Gültekin Halil Kutucuoğlu, demir pullarla ve giysi boncuğuyla başlamış bu işe. Tezgah ardından dükkana dönüşmüş ve oğlu Hakan Kutucuoğlu'na geçmiş. Hisarönü'ndeki boncuklarda başı nazar boncuğu çekiyor. Boncuklara dair renk talebi artınca Kemalpaşa ve Gödence'deki ocaklara bu talep iletiliyor ve renkli boncuklar buradaki tezgahlarda yerini almaya başlıyor. Hisarönü'nün arka taraflarına da yayılan boncuk tezgahları, beraberinde takı kurslarının açılmasına da yol açmış.

BULUŞMA ADRESİ

Bir yanı Kızlarağası Hanı'nın içinden geçen Kemeraltı'na, bir yanı gelinlikçilere, bir yanı Fevzipaşa Bulvarı'na çıkan meydanın tam ortasıdaysanız, camiye yol olan çiçekçileri görmeden geçmemelisiniz. Meydanın ortasında yarım yüzyılı aşkın süredir çiçekçiler var. Cami gibi esnafı da tarihi. Yerli ya da ithal yüzlerce çeşidin arasından bir saksı çiçek seçmek mümkün. Meydanın gün içinde her saat dolu olmasının çok nedeni var.

Yemek yemek, alışveriş yapmak için gelenler bir yana, logo, flama, plaket, mühür gibi şirket işleri de ticaret inanlarını buraya çekiyor. Turistler hediyelik eşya peşinde dolanıyor... Hisarönü geniş bir alana karşılık geliyor artık; Hisar Camii'nin sadece önündeki avludan ibaret

değil. Kızlarağası Hanı'nın yanındaki sokak, caminin yan ve arka sokakları da Hisarönü'nün etkisi altında. Bu da demek oluyor ki kumaş, yün, iplik, düğme gibi manifatura malzemeleriyle nam salan dükkanlar ve dahi gelinlikçiler de Hisarönü'nde bulunuyor.

Karataş, deniz seviyesinde Kız Lisesi’nden Tarihi Asansör’e uzanıyor. Merdivenleri ve yokuşlu yollarıyla Halil Rıfat Paşa’ya çıkıyor. İzmir’in modern kent yaşamına geçişinde, ilklerin semtiydi Karataş.

Kültür Geleneginde Var

İspanya Kralı Ferdinand ile Kraliçe İzabel, 15. Yüzyıl’da, “İspanya Katolik Birliği”ni gerçekleştirmek üzere dini seferberlik ilan ederken, Batı Anadolu’nun kültürüne yeni taşlar ekleyeceklerini, bugünkü İzmir’in dokusunu zenginleştireceklerini bilmiyordu. Dinlerini değiştirmemeleri durumunda göçe zorlanan Musevileri, Osmanlı İmparatorluğu kabul etmişti. İzmir’de İkiçeşmelik, Agora civarına yerleşen Museviler, Karataş’ın 1865’te imara açılmasıyla buraya taşınacak, semtin karakteristik özelliklerini belirleyecekti. Öyle ki İzmir’in modern kent yaşamına geçişinde ilklerin semti oldu Karataş; kadın doğum kliniği, dernek hastanesi, buharlı asansörü, ilkokulu, hamamı, buzhanesi, boyozu ve mesire yerleriyle.

Karataş adının; Çınar Atay’ın, “İzmir’in İzmir’i” kitabında, bir taş ocağından geldiği yazıyor. Karataş’ın iki belirgin özelliği var; sosyal yaşam ve deniz kültürü. Karataş, sahil boyunca, vapur iskeleleri, kayıkhaneler ve deniz banyolarıyla şenlenirken, yaşamın belirleyicisi denizdi. Ulaşım, vapur iskeleleriyle ve şimdiki Mithatpaşa Caddesi’nde tramvayla sağlanırdı. İskele çevresindeki yalı kahveleri meşhurdu.

Devlet Tiyatrosu binası merkez halkevi olarak hizmet verirdi. Altındaki kayıkthane ise bir çeşit deniz çarşısıydı. Semt halkı meyve, sebze ve balık ihtiyacını, davul-zurna eşliğinde, sahil boyunca dolaşan kayıkçılardan giderirdi. Ve 1980’li yıllarla birlikte, Karataş Lisesi’nin bahçe duvarının yanından başlayan deniz, uzaklaşıyor semitten.

Mustafa Kemal Sahil Bulvarı’nın yapılmasıyla deniz dolduruluyor. Karataş sahilinden yukarıya doğru genişlerken, Musevi işadamı Nesim Levi Bayraktaroğlu, ulaşımı sağlamak üzere 1907’de ilk buharlı asansörü inşa ettirip işletiyor. Asansör 1942’de işadamı Şerif Remzi Reyent tarafından satın alınıyor. Varisi Ayla Öktem yapıyı 1983’te belediyeye devrediyor. Bayraktaroğlu, Kız Lisesi’nin yan sokağındaki yazlık evini ise Musevi

Cemaati’ne hastane yapılmak üzere, Genel Menfaatlere Yararlı Karataş Hastanesi Derneği’ne vakfediyor. Bu aynı zamanda Türkiye’nin ilk dernek hastanesi oluyor ve 1914 yılında açılıyor. Hastane, Cumhuriyetin ilanıyla birlikte herkesi kapsar hale geliyor. Karataş Musevileri’nin İzmir damak tadına en önemli katkılarının birisi de şüphesiz ki boyoz. Badem ezmesi ile kavun çekirdeğinden yapılan sübye

içeğinin en güzelini de yaptıkları aktarılıyor. Musevi kültüründen bugüne kalan en güzel yapılardan birisi ise Mithatpaşa Caddesi’nde yer alan Bet Israel Sinagogu.

Bunca yüklü bir tarihin ardından bugüne kalanlar, anılar ile sınırlı değil elbet. Karataş Hoşgör Hamamı, İzmir’in ilk üç hamamından birisi. Hemen yanındaki su kuyusu, çevresine kurulan evlerin dekoru gibi.

Bir zamanlar semtin mesire yeri olan ve adını sahibinden alan İngiliz Bahçesi’nin yerinde Zeki Müren Parkı var. Semtin tamamını kapsayan Turgut Reis Mahallesi’ndeki evlerin büyük çoğunluğu koruma kapsamında.

Tarihi Asansör’ün bulunduğu sokakta doğan ve buraya adını veren ünlü müzisyen Dairo Merono’nun evi de gelen gideni selamlıyor.

Mezunlarını Türkiye'nin önemli yerlerine taşıyan İzmir Kız Lisesi, aydınlık yolculuğunu sürdürüyor.

İzmir Kız Lisesi Geleceği Geçmiş ile Besliyor

Karataş'ın altında uzanan Mithatpaşa Caddesi'ne merdivenlerle ulaşan görkemli binasıyla İzmir Kız Lisesi, şehrin tarihini barındırıyor. 1900'lü yılların başında kadınların da eğitim görmesi fikrini savunarak okulu kuran İzmirli her yeni günle selamlayan okul, başlangıcı 1915'e uzanan yolculuğuna devam ediyor. Merdivenlerinde yıllar önce mezun olanların ayak seslerini takip eden öğrencileriyle İzmir Kız Lisesi, aydınlık insanların geçmişine de ışık tutuyor. 1915 yılında İnas İdadisi (kızların devam ettiği ortaokul) adıyla okulu kuran İzmirli, genç kızların eğitim görmesi gereğinden yola çıkıyor. İzmir Muhasebe-i Hususiye yönetiminde açılan idadinin giderlerini, zamanın Milli Eğitim Bakanlığı üstlenmiyor. Okul, "sultani" yani lise olamıyor, ortaokul olarak kalıyor. Çünkü o dönemde vilayet yönetimlerinin idadi derecesinde okul açma yetkisi var. Bu sırada süren 1. Dünya Savaşı

nedeniyle Osmanlı ile karşı taraflarda yer alan İtalyanlar süreç içinde İzmir'i terk eder. İnas İdadisi de şimdiki Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğü'nün bulunduğu alandaki İtalyan Kız Mektebi binasında eğitim vermeye başlar. Okulun ilk yılında sadece ortaokul birinci sınıf eğitimi verilir. Ancak orta kısım ile birlikte ilkökul ve yatılı bölümleri de açıldığı için öğrenci sayısı 100'ü geçer.

Bu sırada savaş sona erer, İtalyanlar terk ettikleri İzmir'e dönünce okullarını da açarlar. İnas İdadisi de bu dönemde eğitimine ara verir. 1919'a gelindiğinde Namazgah Semsî'ndeki Misak-ı Milli ilkokulu binasının bazı sınıfları, orta bölümün az sayıda öğrencinin

eğitim görmesi için ayrılıyor. 15 Mayıs 1919'da başlayan İzmir'in işgali yıllarıyla birlikte 1918-1919 ders yılları arasında okul hiç mezun veremiyor. Takip eden iki yıllık sürede de

altı öğrenci mezun olabiliyor. Cumhuriyete uzanan yol, İzmir eğitim hayatının önemli kurumu için ilerler. İşgalin sona ermesi ardından dönemin yöneticileri, zaman kaybetmeden İzmir Kız

Mustafa Kemal Atatürk'ün, İzmir Kız Lisesi'ni ziyareti

Lisesi Sultanisi'nin kurulmasına doğru adım atar. 1922-1930 yılları arasında görev yapan, okulun yöneticisi Şahime Yunus'un temelini attığı güçlü öğretmen kadrosuyla sultani, şimdiki İzmir Kız Lisesi'nin önemli bir kilometre taşı olur.

İSİM DEĞİŞİYOR

Gündüzlü bir eğitim kurumu olan okul, 1923-1924 ders yılında 25 öğrenciye yatılı hizmeti vermeye başlıyor. Bir sonraki yıl Milli Eğitim Bakanlığı, kız ve erkek

okullarının ders programlarını birleştiriyor ve sultani sözcüğünü ise lise olarak değiştiriyor. Böylece okul kalıcı olarak İzmir Kız Lisesi adını alıyor. Okula ilgi her geçen yıl artıyor, öğrenci sayısı çoğalıyor. Lise 1926-1927 ders yılında yatılı kısmını

genişletebilmek ve başvuruları karşılayabilmek için şimdiki Namık Kemal Lisesi'nin bulunduğu binaya taşınıyor.

ATATÜRK'ÜN ZİYARETİ

1930-1931 ders yılı İzmir Kız Lisesi için unutulmaz bir anıya tanıklık ediyor. Bu süreçte Mustafa Kemal Atatürk, 1 Şubat 1931 tarihinde okulu ziyaret ediyor ve anı defterine şu notu düşüyor: **“İzmir Kız Lisesi’nde gördüğüm intizamdan hususiyle bilgi ve milli terbiye vermekte ve almaktaki büyük dikkat ve heyecandan çok memnun oldum. Öğrencilere teşekkür ederim.”**

KARATAŞ'TAKİ YERİNDE

Okul, 1937 tarihinde Karataş'taki şimdiki binasına taşınır ve öğrencilerinin sesleri o gündür bugündür aynı koridorlarda çınlamayı sürdürür.

Yıllar içinde bünyesinde, “Anadolu Lisesini” de barındırmaya başlar ancak İzmir Kız Lisesi olan adını değiştirmez. Bahçesinde İzmir’e ve Cumhuriyete önemli katkılarda bulunan Mithatpaşa, Ziya Gökalp, Mehmet Akif Ersoy, Namık Kemal ve Tevfik Fikret ile Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'ın yanı sıra Kurtuluş Savaşı'nın kadın kahramanı Hali Edip Adivar, Nene Hatun ve Satı Kadın'ın büstlerine yer veren lisemiz, geleceği geçmiş ile besliyor ve eğitim hayatını sürdürüyor.

Mithat Paşa, İzmir'in en uzun caddesinde yaşamaktadır. Caddedeki “eski” yapılar, modernleşmenin anahtarını üzerinde taşır. Özgünlüğü yıllar içinde değişse de halen nevi şahsına münhasır bir caddedir, Mithatpaşa.

Şehrin Büyüğü: Mithatpaşa Caddesi

İzmir'de bir uzun cadde... Karataş'tan Güzelbahçe'ye kadar, her birinin diğeriyle birlikte çoğaldığı onlarca semti taşıyan... Adı, Mithatpaşa. Görünüşe bakılırsa; denize nazır Mustafa Kemal Sahil Bulvarı'nın gölgede bıraktığı, her daim alışveriş telaşının yaşandığı, iki yanını kuşatan yüksek binaların kıvrıla büküle ilerlediği, artık epey seyrelmiş cumbalı ahşap evlerin yok olmasından endişe edilen...

Gittikçe gittiğiniz ve başını sonunu yitirdiğiniz bir cadde. Sadece günü yaşayanlar için görünenle sınırlı anlamı. Oysa kimlik kartını üzerinde taşır, Mithatpaşa Caddesi. Bilir ki birinin adını almak, onun mirasını taşımayı da kabul etmek demektir. Padişah Abdülhamit'in ortadan kaldırdığı aydın ve yenilikçi Mithat Paşa, adına yakışır şekilde, İzmir'de modern bir öncüdür. Ve adı İzmir'de bilindiği cadde kadar büyüktür. Gören gözlere kılavuzdur; o süslü püslü, işlemeli, cumbalı binalar

bugünün betonarmelerinin bilmediği bir bilgiyi anlatır. Beton perdeyi aralayıp da denize bakmak isteyen bir çocuk gibidir şimdi Mithatpaşa. Ya da aslını çocukluğunda arayan yaşlı bir bilge... Paramparça olmuş silüetini sanki denizde görecektir. Okulları, sanat kurumları, parkları, bahçeleri, spor kulüpleriyle şehrin kültür atardamarlarından biri olmuştur. Neyse ki kökleri derinlerde olan kurumları güç verir caddeye. Belki de kültürlerin kaynaştığı, kimsenin “ötekileştirilmediği” semtlerine dair bir hayat bilgisini tazelemeye ihtiyaç duyuyordur. Onu anlamak için kendinizi çok da zorlamanızı istemez. Hiç olmazsa bugün, içine sıkıştırdığı bina setini değil, ruhunu görmenizi ister sizden.

HAYATLARI BAĞLIYOR

Varyant'tan mı, sahilden mi, yoksa Mithatpaşa'dan mı gideceksiniz Urla-Çeşme yönüne? Karataş'tasınız... Ardından Karantina, Göztepe, Güzelyalı'ya vardınız. Onlar, cadde üzerinde mahalle kültürünü, semt bilincini oluşturan ilk yerleşimlerdir. Deniz kenarında ve şehrin merkezi Konak'ın yakınındadırlar. Kıyı boyunca uzanan yalılarda, köşklerde, iskelelerde, deniz banyolarında, kayıklardaki hayat, deniz kadar çoktur. 1800'lerin ikinci yarısından itibaren bu bölgede canlı bir şehir yaşamının olduğu bilinir. 1870'lerin sonunda İzmir Valiliği'ne atanan Mithat Paşa'ya halkın iletmiş sorunlardan biri, yolların yetersizliği. Paşa, ana yolları genişletir, daha sonra adını taşıyacak caddeyi

açar. 1891'de Karataş sırtlarının imara açılmasıyla yerleşim alanları genişlemiştir. Agora ve İkiçeşmelik'e yerleşmiş olan Yahudiler arasında varlıklı olanlar, 19'uncu Yüzyıl sonundan itibaren Karataş'ta toplanmaya başlamıştır. Rum, Ermeni ve Türk nüfusuna eklenen Yahudiler, Mithatpaşada'ki çok kültürlülüğü tamamlar. Cadde, sırtını Hatay'ın kayalıklarına dayamış, yüzünü engine açmıştır ki hem o kayalıkları hem de engini aşır uzaklara erişmeyi bilecektir. İçine kapalı kalmayı reddetmiş, insanları, hayatları birbirine bağlayan yol olmuştur. 1900'lerin başında İzmir'de kullanılmaya başlayan atlı tramvayın bu bölgedeki güzergahı, Konak-Güzelyalı hattıdır. Bahribaba Parkı'nın önünden o zamanki adıyla İnönü Caddesi'ne giren Göztepe Tramvayı, 1928'de

elektrikli hale getirilmiştir. 1933'e kadar meydandan bölgeye tek ulaşım aracı tramvay, caddeyi taksi otomobillerle paylaşmaya bu tarihte başlar.

Göztepe Tramvayı 1954 yılında kaldırılır ve hurda olarak satılır. Yerini, 1992'ye dek kullanılacak olan trolleybüsler almıştır. Caddenin adı ise 1951 yılında Mithatpaşa olarak değiştirilmiştir. Bu süreçte bir başka ulaşım aracı boy gösterir ki eşi benzeri yoktur. Ondan önce, Mithatpaşa bölgesinden üst kısımdaki Hatay bölgesine 155 basamakla çıkılır. Musevi işadamı Nesim Levi Bayraklıoğlu, 1907 yılında, su ile çalışan bir asansör yaptırınca halk rahatlar. 1983 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne devredilen Asansör, halen hem bir ulaşım aracı hem de restoranyla sosyal yaşamı canlı tutuyor.

MİHENK TAŞI

Atatürk Kültür Merkezi ve cumhuriyetin ilk yıllarından önce Türkocağı sonra Halkevi olarak hizmet veren şimdinin Devlet Tiyatrosu ile Sabancı Kültür Sarayı binaları bir yanda; Orduve ve Atatürk İl Halk Kütüphanesi öte yanda. Mithatpaşa Caddesi burada başlar. Bu giriş, caddenin hamuru hakkında bir ön bilgi veriyor. Çünkü okullarla, sanat ve sporla şekillenen kültürdür, caddenin hammaddesi. Eski Savaş Atölyesi binasının taştan güzelliği içindeki İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı'nın bahçesindeki ağaçların arasında kendini gizleyerek tepeden mağrur bir edayla süzülen İzmir Kız Lisesi'ni, çevre semtlerin kültürel altyapısını şekillendiren Karataş Lisesi'ni, sanayinin yapı taşlarını yetiştiren Mithatpaşa

Endüstri Meslek Lisesi'ni, modern eğitimin öncülerinden biri olan Türk Koleji'ni görürüz. Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi yeni cumhuriyetin ülke ekonomisini ayağa kaldırmak için giriştiği sanayileşme hamlelerinden birinin adıdır. Okulun caddeyle adaşlığı, İzmir tarihindeki önemli maddelerden birine dair temsiliyeti de paylaşmasıdır. Tarihi, Mithatpaşa'nın Niş, Sofya ve Rusçuk'ta açtığı ıslahhanelere dek gider. Devlet, sanayi eğitimini yaygınlaştırma hedefiyle tüm vilayetlerde ıslahhaneler açmaya karar verir ve 1868'de, Mithat Paşa'nın İzmir Valiliği sırasında İzmir ıslahhanesi açılır. Kimsesiz ve fakir çocukların barındığı ve sanat öğrendiği okulun adı 1880'lerden itibaren Sanayi Mektebi'dir. Padişah 2. Abdülhamit, başarısını ödüllendirmek için okulun

Musika-i Hümayun'unu saraya davet eder. Ardından da Sultan, bugünkü binayı okula bağışlar. 1891'de, yan taraftaki eski binadan buraya taşınırlar. Adı Abdülhamit'e şükranla Hamidiye Mekteb-i Sanayii'ye dönüşür. İkinci Meşrutiyet'ten sonra Osmanlı Sanayi Mektebi, cumhuriyetin ilk yıllarında İzmir Sanatlar Mektebi, 1974'te ise Mithatpaşa Endüstri Meslek Lisesi'dir adı.

KÜLTÜR ALANI

Cadde, ne çok sanatçının ilk adımlarını taşımıştır üzerinde... Bu bölgede doğan, yetişen ya da bir dönem burada yaşayan onca sanatçı vardır da bunların en bilineni, ünü dünyaya yayılmış olan İzmirli Dario Moreno'dur. Müzisyenliği ilerlettikten sonra annesiyle birlikte Asansör Sokağı'nda taşındığı ev,

Mithatpaşa'ya çıkar ve bugün artık sanatçının adıyla anılır. Cadde'deki çok kültürlü yapının simge yapılarından biri, Beth İsrail Sinagogu'dur. Mithatpaşa Caddesi, 265 numaradaki sinagog, Padişah 2. Abdülhamit'in fermanıyla, Karataş'taki Museviler için inşa edilmiştir. Dini önemiyle Yahudilerin olduğu kadar, İzmir'in kültürüne, tarihine ait oluşuyla hepimizindir Beth İsrail. Cadde üzerindekiyalılarda, köşklerde İzmir'in köklü aileleri oturmuştur. Kimler gelip geçmemiştir ki buradan... Göztepe, Faikbey, Valikonağı, Köprü çok değerli insanların oturduğu bir yerdi. Filibeli, Şamlı, Yemişçi, Merkezci, Çırpıcı, Dalan, Karagözoğlu, Koyuncuoğlu Aileleriyalılarda oturuyordu. Süleyman Feriz Eczacıbaşı muhitin bildik ismiydi. Sosyal yaşam denizle çok iç içeydi burada. Bölgenin eskileri, “sadece bir cadde değildi” diyerek, anlatıyor o ihtişamlı günleri... Buluşma yeriydi, oyun yeriydi. Deniz kıyısı, bahçeler yaşam alanıydı. Sinemalarıyla, toplanma merkezleriyle çekim merkeziydi. Modernleşmenin ilk yapılarını üzerinde taşır, Mithatpaşa Caddesi. Anadolu'nun ilk apartmanı, Göztepe'deki Anadolu Apartmanı'dır. Mithatpaşa Caddesi'nde değişmeyen bir şey var;

her bölgesinde bir başka işlev ya da tanım barındıran renkliliğini koruyor. Karataş, Karantina ve Göztepe semtleri boyunca bugüne bütüncül olarak getiremediği mimari ve kültürel kimliğini, ayakta kalan belli başlı kurumlarla, yapılarla taşıyor. Göztepe Güzelyalı hattı, caddenin en hareketli bölgesi. Burası bir anlamda, iğneden ipliğe her türlü ihtiyacın karşılanabildiği merkez çarşısı. Caddenin karakteristik özelliklerinden birisi de merdivenli ara sokaklara çıkan yüzüdür. Merdivenlerde geçmiş yıllardaki

gibi hala akşamüzeri sohbetleri yapılır, dostluklar pekiştirilir. Birbirine yaslanarak kendisini korumaya çalışan az sayıdaki cumbalı ev, caddenin üzerine titrenen yapıları arasında. Kaldırımlarında her daim bir telaş yaşanıyor. Adımlar, bölgenin köklü spor kulübü Göztepe'nin maçlarının olduğu günlerde, karnaval havasında atılıyor. Caddenin hemen bir sokak arkasında yer alan Gürsel Aksel Stadı'nın yerine yapılan yeni stadyum ve son yıllarda, sahil hattında açılan kafeler bölgeye ayrı bir dinamizm katıyor.

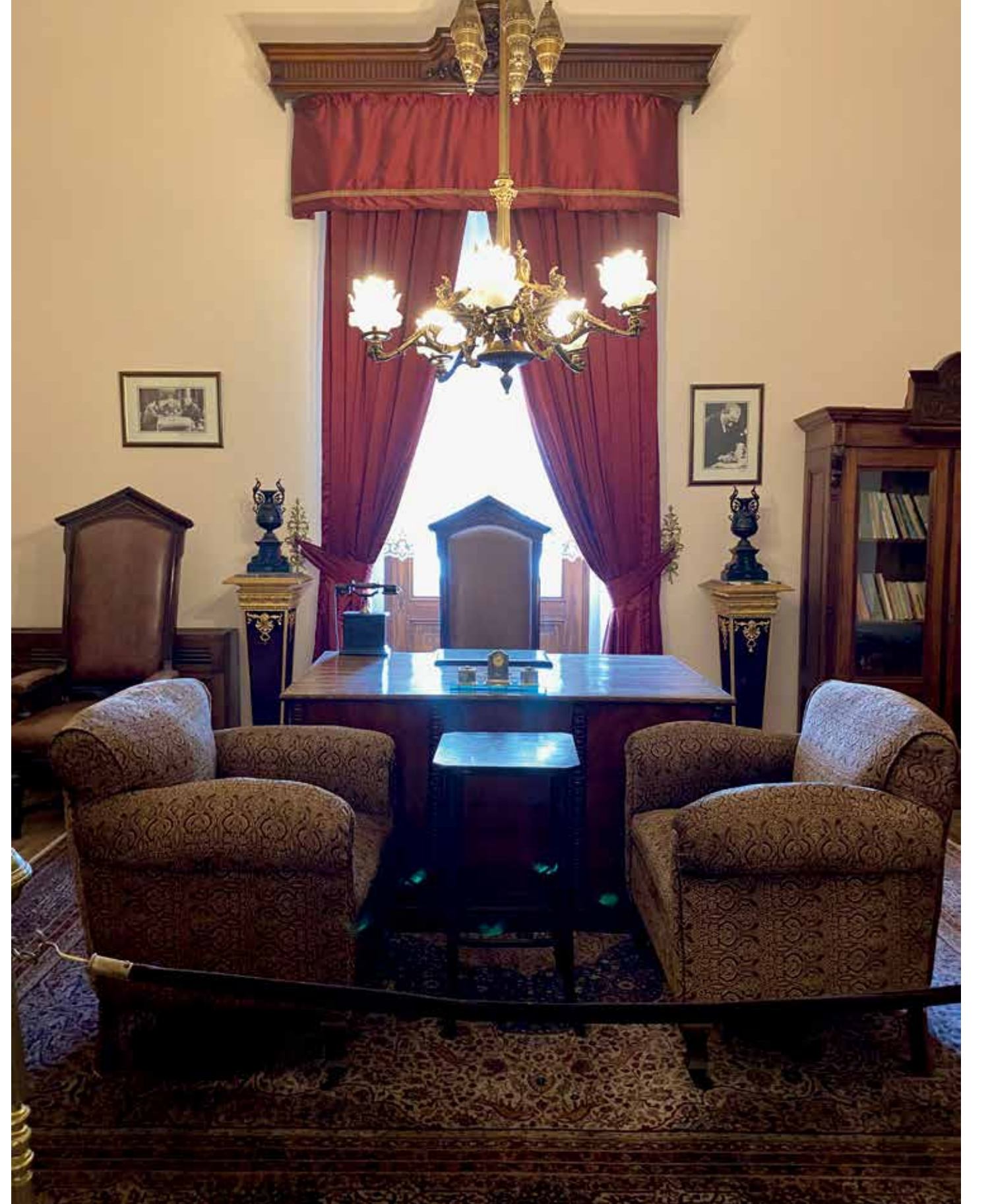
1862 yılından bu yana Kordon'da yer alan tarihi konak, günümüzdeki ziyaretçilerini, Atatürk Müzesi olarak karşılıyor.

Ata'mızın Hatıraları

1941 yılından bu yana Atatürk Müzesi olarak kullanılan binanın geçmişi 1862 yılına uzanıyor. Halı tüccarı Takfor Spartalı tarafından ev olarak yaptırılan ancak 1922'de sahibi tarafından terk edilen ev, İzmir'e giren Türk ordusu tarafından "Karargâh" olarak da kullanıldı.

Atatürk'ün Kordon'da yer alan tarihi konakta ilk kalışı, 1923'te toplanan İzmir İktisat Kongresi için oldu. Atatürk, toplantılarını ve özel çalışmalarını bu evde yürüttü. Kongre bitiminde Karargâh bu binadan taşındı ve Hazine binayı Naim Bey'e otel olarak kullanmak üzere kiraladı. Tarihi konak, 13 Ekim 1926'da bina İzmir Belediyesi tarafından satın alındı ve bazı yeni eşyalar eklenerek Atatürk'e hediye edildi. 1930-1934 yılları arasında İzmir'e beş kez gelen Atatürk, bu evde kaldı.

10 Kasım 1938’de Atatürk’ün vefatından sonra ev, kız kardeşi Makbule Baysan’a veraset yolu ile intikal etti. 25 Eylül 1940’da İzmir Belediyesi binayı müze yapmak üzere kamulaştırdı. Atatürk’ün İzmir’e gelişinin 19. yılına rastlayan 11 Eylül 1941 tarihinde müze törenle halka açıldı. 5 Ekim 1962 tarihinden itibaren müze, “Atatürk İl Halk Kütüphanesi ve İzmir Şehri Atatürk Müzesi” adını aldı. 28 Aralık 1972’de Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı’nın talimatıyla binanın mülkiyeti Maliye Bakanlığı kanalıyla İzmir Arkeoloji Müzesi’ne verildi. Yapı, restore edilerek 29 Ekim 1978’de törenle, “Atatürk ve Etnografya Müzesi” olarak ziyarete açıldı.

Müzedeki etnografik eserlerin 1988’de açılan yeni Etnografya Müzesi’ne taşınmasıyla tarihi bina, “Atatürk Müzesi” olarak ziyaret edilmeye başlandı.

NEOKLASİK TARZ

Bina, Osmanlı ve Levanten mimarisi karışımından meydana gelen neoklasik tarzda bir yapıdır. Bodrum, zemin, birinci kat ve çatı katından oluşuyor. Dikdörtgen planlı, arka cephesi revaklı, avlulu 852 metrekarelik bir alanı kaplayan taştan kâgır bir binadır. Ön cephede, birinci katta cumbası var. Atatürk Müzesi’nin girişinde konukları bir Uşak halısı, sağ ve sol nişlerde mermer heykeller, büyük kristal bir ayna ve tam karşıda yer alan Atatürk büstü karşılıyor. Kemerli kapısından girildikten sonra, derinlemesine uzanan bir salonda merdiven altında Atatürk’ün İzmir’e geldiğinde bindiği kayık sergileniyor.

Binanın üst katına iki tarafı mermer bir merdivenle çıkılıyor. Görkemli salon takımlarının ilk günkü gibi korunduğu girişte, Atatürk’ün fotoğrafları, konsol ve büyük boy aynalar, heykeller, tablolar ve Isparta ve Uşak halıları, vestiyer, bronz döküm saat salonu süslüyor.

Üst katta ise geniş bir salon, denize bakan bir balkon ve balkon odası, iki yanda iki geniş oda bulunuyor. Odaların batı menşeli bronz, dökme heykeller,

vazolar, yağlı boya tablolarla dekore edildiği binada yerleri Isparta ve Uşak halıları süslüyor. Atatürk’ün İzmir’e gelişlerinde kaldığı konakta, yatak odası güneydeki tarafta yer alıyor. Yatak odasında maun karyola, iki komodin, iki kadife koltuk, bir kanep, bir şezlong, bir markiz, üç dolap bulunuyor. Yatak odaları günün modasından izler taşıyor. Yatak odasının dışında Atatürk’ün ülkenin kurtuluşu adına verdiği önemli kararları aldığı çalışma odası, misafir yatak

odası, berber odası, bekleme-kabul odası, kütüphane, yemek odası ve banyo müzenin dikkat çeken bölümlerinden. Kütüphanede, toplantı masasının etrafında 10 adet küçük boy maun sandalye yer alıyor.

Sandalyelerin arkalıklarında çini plakalar üzerinde Shakespeare’in eserlerinden sahneler canlandırılmış. Çalışma odasında ise meşe kaplama çalışma masası ve onun üzerinde Atatürk’ün kullandığı yazı takımı sergileniyor.

Fotoğraflar: Anıl GÖZÜTOK

İzmirli grafik tasarımcı ve ressam Aslı Aypak Şentürk, kadın portrelerinden oluşan “Deli Deli Kadınlar” serisini, kişisel sergiye dönüştürmeye hazırlanıyor. “Ülkemizde ciddi bir dert” dediği kadın olma durumunu, portrelerindeki gözlerle ifade eden Şentürk, “Çizdiğim kadınlar gülmüyor ve diyalog halinde değil, sadece bakıyorlar. Gözleriyle iletişim kurmaya çalışıyorlar” diyor.

Gözleriyle Konuşan “Deli Deli Kadınlar”

İlkokul birinci sınıftayken Yeni Asır gazetesinin düzenlediği resim yarışmasına gönderdiği resim, jüriyi kuşkulandırdı. O yaştaki bir çocuğun çizmiş olabileceğine inanmayıp küçük ressamı, ailesiyle birlikte gazeteye çağırdılar, aynı resmi bir de jürinin önünde çizmesini istediler. Onun için zevkti, keyifti, en sevdiği işti. Aynısını çizdi. Jüri, aileden özür diledi. Ödülü ona vermemişlerdi ama Yeni Asır Çocuk Kulübüne dâhil ettikleri Aslı Aypak’a, geleceğin ressamı olmaya giden kapıyı açmışlardı. Ressam Seba Uğurtaş’tan aldığı özenli eğitim, İzmir Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Tasarım Bölümü mezuniyetleriyle Aslı Aypak Şentürk, yolunu çizmişti. Grafik tasarım mesleğini icra ederken ilk aşkı resme yönelen, yılların

ve yolların demiyle portreler yapan Şentürk, ilk sergisini 2022 yılında, İzmirli seramik sanatçısı Işıl Oluçoğlu ile birlikte Urla Sade Sanat Galerisi’nde açtı. Aynı yıl İstanbul Ortaköy’deki Tarihi Hüsrev Kethüda Hamamı’nda düzenlenen bir karma sergide eserleriyle yer aldı. Şimdilerde, kadın portrelerinden oluşacak kişisel sergisine hazırlanıyor. “Ülkemizde ciddi bir dert” dediği bu portreleri, yaklaşık beş yıldır “Deli Deli Kadınlar” başlığı altında topluyor. Kadın olarak var olmanın sancısını, her gün onlarca korkunç habere maruz kalmayı dert edindiğini anlatan Şentürk, portrelerindeki kadınların ortak yanının, gözlerindeki derinlik olduğunu söylüyor. “Hiçbiri gülümsemiyor. Gözleriyle anlatmak istedikleri bazı meseleler var” diyen Şentürk ile sanat serüvenini konuştuk.

YARIŞMA JÜRİSİ,
RESMİ ONUN ÇİZDİĞİNE
İNANMADI

- Yaptığınız ilk resmi, resim yaptığınız ilk günü hatırlıyor musunuz? Nasıldı, neydi?

Tabii ki hatırlıyorum. İlkokul birinci sınıftayken öğretmenimin ön ayak olması ile Yeni Asır gazetesinin düzenlediği resim yarışmasına katılmıştım. “Sigaranın zararları” konulu bir yarışmaydı. Hiç uçağa binmemiş olmama rağmen uçakta “No smoking!” uyarı tabelasını işaret eden bir hostes ve yolcuyu resmetmiştim. Hayalimde yarattığım uçak içi, yarışma jürisinin hayli ilgisini çekti belli ki öğretmenim aracılığıyla benimle görüşmek istediler. Biz de ailemle Yeni Asır’a gittik. Resmi benim yapıp yapmadığımı sordular, sonra da önüme bir sürü pastel

boya koyup “Bu resmi tekrar çizebilir misin?” dediler. Tabii neden olmasın, en sevdiğim şey çizmek, diye düşünerek tekrar çizdim aynı resmi, bana göre bir öncekinden çok daha iyi olmuştu. Sonra ailem ve benden özür dilediler; “Bu resmi bu yaşta bir çocuğun çizdiğine inanamadık, o yüzden çağırdık sizi” dediler. Ardından mükâfat olarak her hafta sonu katılmam için beni çocuk kulübü üyesi yaptılar. Evet, ödülü bana vermediler ama iyi

bir resim eğitimi almam için profesyonel hocalarla çalışmama vesile oldular. Bu sayede sanat eğitimimin temelleri atıldı. Bunu yanı sıra altı yedi yaşlarında bir çocuk olarak fark edildiğimi hissetmek güzeldi, o duyguyu hâlâ hatırlıyorum. Ailem de “Bu çocuk iyi çiziyor, onu doğru yönlendirmeliyiz” bilincine hızla ulaşmış oldu. Yarışmaya katılmak sanatsal anlamda yolumu kısalttı, çevrem için de bir farkındalık geliştirdi.

YETENEĞİNİ ANNESİ VE İLKOKUL ÖĞRETMENİ KEŞFETTİ

- İnsan, doğasının bir parçası olan yeteneğine dışarıdan bakıp fark edemeyebilir. Sanat yeteneğinizi ilk kim, nasıl keşfetti?

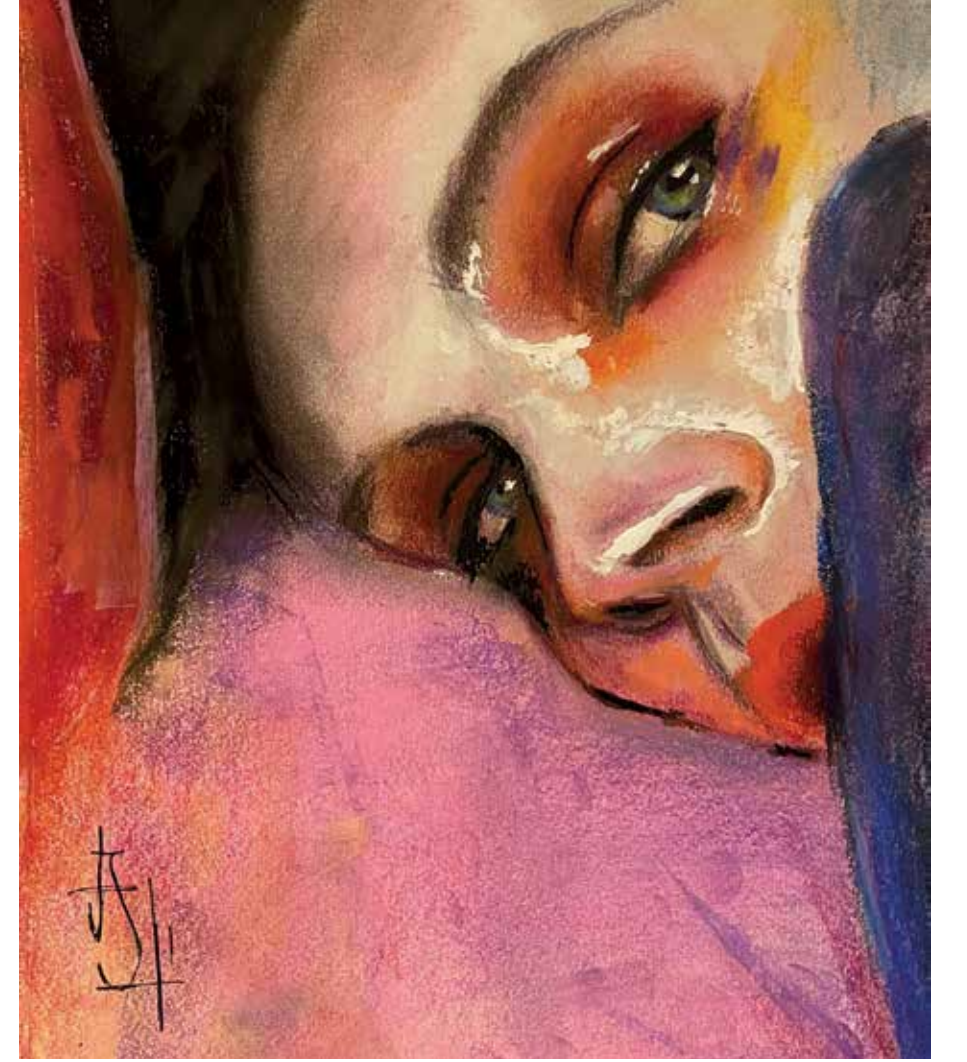
Önce annem ve sonra ilkokul öğretmenim demeliyim sanırım. Her ikisinin de bu konudaki katkısı çok büyük. İki yaşındayken bulduğum bir tükenmez kalemle

yeni evlenmiş teyzemin krem rengi kadife koltuklarına kocaman bir yüz çizmişim. Ben hatırlamıyorum ama annem hep anlatır. İlkokul öğretmenim resim konusunda beni her zaman destekledi ve motive etti. Öyle özel bir insana denk gelmiş olmak büyük şansım. Güzel sanatlar lisesindeyken ilkokul öğretmenim Mehmet Kadri Sümer’i sergime davet etmişim. İlkokulda yaptığım çizimlerimi ve inci gibi yazmış olduğum yazı defterlerimi saklamış, sergime hediye olarak getirmişti. İnanılmaz duygulanmışım.

- Nasıl bir eğitim sürecine yönlendirildiniz? Sanat, çocukluk serüveninize nasıl eşlik etti?

İlkokul itibarıyla resim kulüplerine devam ettim, ardından özel resim dersleri almaya başladım. Ortaokuldan sonra güzel sanatlar lisesine hazırlandım.

Seba Uğurtan’ın atölyesinde büyüdüm diyebilirim. Desen dersini ilk ondan aldım. Çok özel bir kadındır Seba Hoca, gerçek yeteneğini çıkarana kadar zorlar seni. Çünkü yeteneğin geliştirilmedikçe çok da bir önemi yoktu, bunu küçük yaşlarda öğrenmişim. Üstünkörü hiçbir çizime tahammül etmezdi, daha iyisini çizmen için saatlerce konuşur, anlatır, çizer, yönlendirirdi. Hâlâ mı çizmiyorsun; bir tabaka kâğıdı ortadan ikiye yırtar, tekrar çizmeni isterdi. Ta ki en iyisini yapana kadar salmazdı atölyeden. Müthiş bir çaba harcardı. Üstümde onun da emeği çok büyük. Kendimi en özgür hissettiğim alandı resim. Şansıma karşıma çok güzel insanlar çıkmış.

“PARİS’TE ŞAPEL BOYAYACAĞIMI HAYAL EDİYORDUM”

- Liseden itibaren akademik anlamda güzel sanatlar eğitimi almaya başlamışsınız. Meslek seçimine erken yaşta yönelmiş, karar vermişsiniz. Neyi hedefliyordunuz?

Güzel sanatlar lisesini kazandım, evet hedefime ulaşmışım. Resmi çok seven yaşıtlarımla bir aradaydım ve hepsi çok yetenekliydi. Tatlı bir yarış vardı aramızda. Çok değerli hocalarımız vardı, bizi çok iyi yerlerde görmek istiyorlardı. Yoğun bir temel sanat eğitimi alıyorduk. O zamanlar, üniversiteden sonra Paris’te şapel boyayacağımı hayal ediyordum. Aldığımız eğitimin Türkiye’de pek de karşılığı yoktu, fark ediyordum. Masalsı bir okul, herkes senin gibi ama dışarıdaki hayat hiç sanatsal durmuyordu.

Piyano sesleriyle girdiğin okul koridorları, heykel atölyeleri, natürmort çizdiğin şövale dolu sınıflar... Çok çok keyifliydi.

- Üniversitede grafik tasarım okumaya nasıl karar verdiniz?

Gerçeklerle yüzleşmem lise son sınıfa doğruydı. Resim okursam Türkiye’de karşılığının pek olmadığına aymıştım. Sınavlarına girdiğim fakültelerin yetenek sınavlarında grafik tasarımı, tercihlerimin en başına koymuştum. Bir yanımda resim istiyordu, diğer bir yanımda moda. Üçünün birden eğitimini alabilmek çok isterdim. Nedense o zamanlar grafiğin puanı çok yüksekti, aldığım yüksek puan ile grafik tasarımı tercih ettim. Fakülte yıllarında grafik tasarımın sanat olup olmadığını tartışmak yersizdi. Sanat eğitimi alırken, yeteneklerini bu düzlemde

geliştirirken tabii ki sanatçı olacaktım ve sanat yapacaktım. Hâlbuki şimdi bir grafik tasarımcı olarak mesleki anlamda işimdeki sanatsal öğelere ve yaratıcılığa çok bakıldığını görmüyorum. İdeallerden ve o coşkun kavramlardan bahseden kimse yok.

“GRAFİK TASARIMDA HİÇ DE SANATTAN BAHSEDEMİYORSUN”

- Meslek yaşamınızla sanat üretiminizi eş zamanlı yürütebildiniz mi? Mesleğinizin sizi bir yandan beslerken bir yandan da resim sanatından zaman çaldığını düşündüğünüz olur mu?

Evet, bir grafik tasarımcıyım, İzmir’de yaşıyorum. Tasarlarken çok keyif aldığım afişlerim, yarışmalarda ödüllerim var, güzel ekiplerle iyi işlere imza attık,

harika kampanyalar çıkardık. Evet, beni ifade eden işlerim var. Ancak gerçek hayat böyle bir şey değil. Grafik tasarım sanat temelli ancak mesajı iletmek için çok farklı, yaratıcı ve maalesef bazen de hiç yaratıcı olmayan süreçlerden geçiyorsun. Ve sonuç müşterinin talebine göre bambaşka bir hal alabiliyor. Dolayısıyla her işi yaparken zevk alamıyorsun ve hiç de sanattan bahsedemiyorsun. Uzunca bir zaman sadece grafik tasarımcı olarak mesleğimi icra ettim. Bir sabah uyanıp da otobüse bindiğin durakta afişlerin, her yerde asılmış billboardların var, yaşadığın şehrin logosu sana ait. İnsanları, senin albüm kapaklarını, kitap kapak tasarımlarını incelerken görüyorsun. Bu çok hoş bir şey, alkışsız bir haz. Ama gerçek şu ki içten gelen ve dışı fişkıran

bir duygu. Toplantı notlarının aralarına karaladıklarım, arkadaşımı dinlerken çizdiklerim, evimde asılı duran üniversite yıllarına ait desenlerim çevrem tarafından hep görünür oldu. Bu motivasyonla hızla Kemeraltı’na gidip Esen Kurtasiye’den bir sulu boya defteri aldım kendime. Altı yedi yıldır da mesleğimle resmi birbirinden ayırdım. Belki bir olgunlaşma, demlenme dönemiymi, vakti geldi ve yeniden çizmeye başladım. Artık daha cesur ve özgürce yapıyorum resimlerimi. Tam zamanlı çalıştığım için resme uzun kesintisiz zamanlar ayıramıyorum. Ama zamansızlık bir bahane olamaz. Dediğim gibi bu çok içerlerden gelen bir kod.

- Grafik tasarımlarınızdaki ilkelerinizi, yolunuzu nasıl tanımlarsınız?

Temel sanat eğitimi alıp da literatürden etkilenmemiş olmak mümkün değil. Bu meşakkatli eğitim süreci biraz akademik ve idealist bir bakış açısı yaratıyor, uzun süre de bunu üzerinden atamıyorsun.

Öğrendiklerini benimseyip bir tarz oturtmak vakit alıyor. Ancak bir noktadan sonra sanatsal kaygılarından bir nebze de olsa arınıyorsun. Bu bakış açısı ile oluşturduğun her şey, yaratım sürecini özgürleştiriyor ve işlerini özgün kılıyor diye düşünüyorum. Ben de son yıllarda yaptığım işlerim için bunu söyleyebilirim. Grafik tasarım çoğu zaman bir takım işi. Eğer iyi bir ekip ile çalışıyorsan işlerinin görünür olmaması mümkün değil.

“DELİ DELİ KADINLAR” KİŞİSEL SERGİ OLACAK

- Eserleriniz sanat izleyicileriyle nerelerde buluşma imkânı buldu? Sergileriniz hakkında bilgi alabilir miyiz?

Üniversite yıllarından sonraki ilk sergimi çocuklarımız sayesinde tanıştığımız, benim gibi anne olan İzmirli seramik sanatçısı Işıl Oluçoğlu ile birlikte Urla Sade Sanat Galerisi’nde, 2022’de açtık. İkinci karma sergimi İstanbul’da Ortaköy’de bulunan Tarihi Hüsrev Kethüda Hamamı’nda 2022’nin Kasım’ında açtım. Üçüncü sergi hazırlıklarım halen sürüyor. İlk iki sergimden farklı bir tarz oluşturuyorum. Kadın portreleri çalışmalarım, yaşadığım konjonktürle ilgili. Belki o yüzden “Deli Deli Kadınlar” adlı bir seri çalışıyorum ve hızla bunu kişisel bir sergi haline dönüştürmeyi planlıyorum. Çünkü bu konu ülkemizde ciddi bir dert. Kadın olarak var olmak çok sancılı bir durumken günümüz koşullarında, teknolojinin bu denli yoğun kullanıldığı bu zamanlarda her gün onlarca korkunç habere maruz kalmak benim çok büyük bir problemim haline dönüştü. Bir kadın çizer olarak bu konuyu ele aldım.

- Eserlerinizde kadın karakterler öne çıkıyor. “Deli Deli Kadınlar” neyi anlatıyor?

Eskiden beri kalemi elime aldığım an karaladığım ilk şey portre olur. Yüzleri incelemeyi, gözlere ifade vermeyi, bunu resmetmeyi çok seviyorum. Kendime yakın hissettiğim teknikleri kullanarak ortaya çıkan portrelere çok yoğunlaştım uzun bir süredir. Zamanla bir seriye dönüşmeye başladı. Hepsinin ortak bir

yanı vardı; gözleri. Çok derin, yaşanmışlık dolu. Ve hiçbir gülümsemiyor. Gözleriyle anlatmak istedikleri bazı meseleler var. “Deli Deli Kadınlar” kurulamayan diyaloglar neticesinde belki de artık aramızda olmayan kadınları ve bu yolculukta yıpranıp “deli” olarak adlandırılmış kadınları konu alıyor. Çizdiğim kadınlar gülmüyor ve diyalog halinde değil, sadece bakıyorlar. Gözleriyle iletişim kurmaya çalışıyorlar.

“ANNELİĞİN İLK YILLARINDA RESİM YAPMAK HAYALDİ”

- Çalışmalarınızı nasıl bir ortamda yapmayı seviyorsunuz? Çalışırken yapmayı sevdiğiniz ritüelleriniz var mı?

Vakit buldukça çizmeye çalışıyorum, aklıma gelen fikirleri not aldığım eskiz defterlerim var. Genellikle evde el ayak çekildikten sonra kendimle baş başa kalabiliyorum. Bu da geç saatler oluyor, boyalarımı, kalemlerimi ve kâğıtlarımı alıp masaya yayılıyorum, seçtiğim müzik listesi eşliğinde. Bir ritüelim yok. O zamanı yakalayabilmiş olmak bile yetiyor.

- Bu arada bir annesiniz. Özellikle çocuğunuzu büyütme sürecinde mutlaka dilediğiniz gibi zaman ayıramadınız sanata ama bu aynı zamanda demlenmek anlamına da gelmiş olabilir. Şimdi oradaki birikimleri dönüştürüyorsunuz diyebilir miyiz?

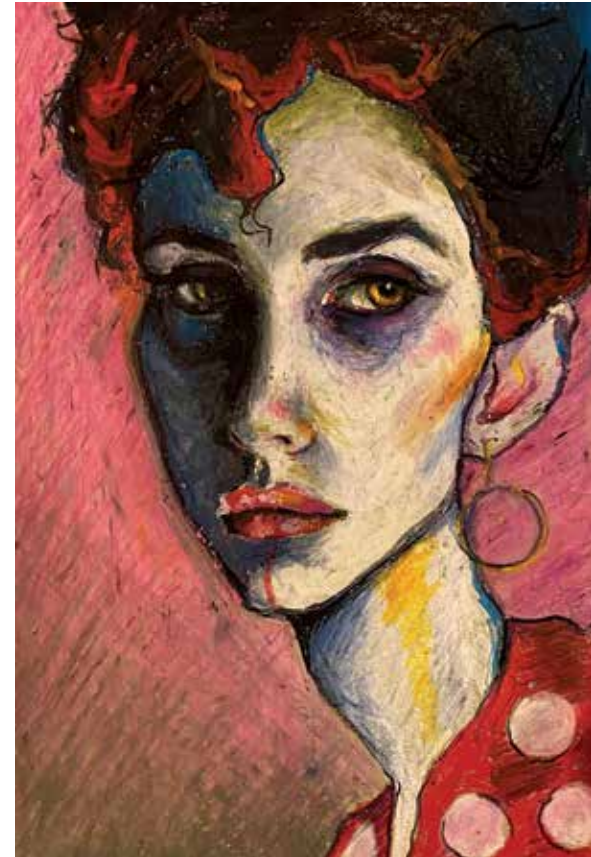
Evet, kesinlikle, anneliğin ilk yılları, kendine vakit ayıramazken bir de resim yapabilmek hayaldi. Şimdi eşimle yakaladığımız

ritim bana soluk aldırıyor. Bu sayede hem oğlum Can’a hem de kendime kolaylıkla katkı sağlayabiliyorum. Belki her şeyin bir zamanı var. Demlenmek, uykudan uyanmak gibi yaratım sürecine katkı sağlıyor.

“KİŞİSEL ATÖLYEMİ AÇMAK İSTİYORUM”

- Yakın gelecekte neler planlıyor, hedefliyorsunuz?

Öncelikle hedefim, “Deli Deli Kadınlar” adlı serimi izleyiciyle bir araya getirebilmek. Seriye eklemek istediğim çizimlerim var. Ön eskizleri hazır, vakitsizlik yüzünden tamamlanmamış çizimlerim var. Hızla aklımdakileri kâğıda dökmek istiyorum. Bu seriden sonra kendime yepyeni bir oyun alanı yaratmanın peşindeyim. Atık malzemeler ve kumaşla çalışmak istediğim bir seri sırada bekliyor. Bunların yanı sıra kişisel atölyemi açmak, planlarım arasında. Bakalım gelecek bize neler getirecek.

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (İKÇÜ) Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Mühendislik Bilimleri Bölümü Temel Bilimler Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Femin Yalçın Küçükbayrak, İstatistik alanında, ‘Türkiye’nin En Genç Kadın Profesörü’ olma özelliğini taşıyor.

En Genç Kadın Profesörümüz

2015 yılında yardımcı doçent olarak atandığı İKÇÜ’de, 2017 yılında 30 yaşında İstatistik Doçenti unvanı alarak alanında önce ‘Türkiye’nin en genç kadın doçenti’ olan, 2022 yılında 35 yaşında aldığı profesörlük unvanıyla da ‘Türkiye’nin en genç kadın profesörü’ olan Prof. Dr. Küçükbayrak Türkçe ve İngilizce lisans- lisansüstü alanında matematik ve istatistik dersleri veriyor. 1987 yılında İzmir’de dünyaya gelen Prof. Dr. Küçükbayrak, 2009 yılında İzmir Ekonomi Üniversitesi Matematik Bölümünden yüksek şeref derecesi ile mezun olduktan sonra aynı yıl Uygulamalı Matematik ve İstatistik Bütünleşik Doktora Programına başladı. Beş yıllık programı 4 yılda bitirdiğini söyleyen Prof. Dr. Femin Yalçın Küçükbayrak, 2015 yılında İKÇÜ’ye yardımcı doçent unvanıyla atandığını belirterek “İKÇÜ’de göreve başladığımda kuruluşunun 5’inci

yılında genç bir üniversiteydi. Üniversitemizin genç bir üniversite olmasının zorlukları olduğu gibi güzel yanlarının da olduğunu düşünüyorum. Üniversitemizin hem kendisi, hem de akademik ve idari kadrosu çok genç ve dinamik. Genelde üniversitelerde akademisyenler doçent unvanını aldıktan sonra profesör kadrosuna atanmak için çok uzun süreler boyunca bekleyebiliyorlar. Ama idari kadronun öğretim üyelerinin yükselmelerini desteklemesi sayesinde profesör kadrosuna doçentliğimin 5’inci yılı dolduğunda atanmış oldum” diyor.

ŞAŞKINLIK HALİ

Tanıştığı insanların mesleğini sorduğunda, “akademisyen” yanıtını verdiğini ve ardından “Doktora bitti mi” sorusunu yönelttiğini aktaran Prof. Dr. Femin Yalçın Küçükbayrak, “Profesör olduğumu söylediğimde,

insanlar şaşkınlıklarını gizleyemiyorlar” diyor. Prof. Dr. Femin Yalçın Küçükbayrak, matematiğe olan ilgisinin, dört yaşındayken severek izlediği Susam Sokağı’ndaki, “Matematik Dedektifleri” ile başladığını, ilkokuldan itibaren en başarılı olduğu dersin matematik olduğunu vurguluyor. Akademisyenliğe uzanan yolunun lisans ikinci sınıftayken Prof. Dr. İsmihan Bayramoğlu’ndan aldığı, ‘Olasılık Teorisi’ dersi ile başladığını söyleyen Prof. Dr. Küçükbayrak, “Lisansın ikinci senesi bittiğinde, yaz stajı yapmam gerekiyordu. Üniversitede yaptığım stajımda Türkiye’nin en genç doçenti olan ve daha sonra da Türkiye’nin en genç profesörü unvanını alacak olan Prof. Dr. Serkan Eryılmaz’la tanıştım. Onun verdiği teorik problemleri çözerek geçirdiğim stajımın sonunda akademisyen olmaya karar vermiştim. Doktora çalışmalarımı 2013 yılında Prof. Dr. İsmihan

Bayramoğlu ve Prof. Dr. Serkan Eryılmaz’ın danışmanlıkları altında tamamladım” diyor.

IŞIK OLMAK

Çocukların matematiği sevmeleri için erken yaşlarda matematiksel düşünme tarzı ile tanıştırılmasının büyük fayda sağlayacağını söyleyen Prof. Dr. Küçükbayrak, bu konuda ebeveynlerin ve öğretmenlerin üstlendiği role dikkat çekiyor.

Prof. Dr. Küçükbayrak, “Ailemin, arkadaşlarımdan, eğitim hayatım boyunca hocalarımdan ve eşimin desteklerini almak en büyük şansımdı. Genç yaşta birçok başarıya imza atmak şüphesiz gurur verici. Ama yapacak daha çok şey var. Akademisyenler olarak geleceğimiz olan gençlerimizi eğitmek onlara güzel fırsatlar sunarak yollarında ışık olmak gibi önemli görevlerimiz var. Çünkü geleceğimiz gençlerimizin başarılarıyla şekillenecek” diyor.

ULUSLARARASI BAŞARI

Olasılık Teorisi, Uygulamalı İstatistik, Biyoistatistik, Veri Bilimi, Makine Öğrenmesi ve Yapay Zekâ gibi konularda çalışmalar yürüten Prof. Dr. Femin Yalçın Küçükbayrak, ulusal ve uluslararası alanda birçok bilimsel başarıya imza attı. 2015 yılında University of Piraeus (Yunanistan) ve University of Toronto’da (Kanada) doktora sonrası araştırmacı olarak çalışan Prof. Dr. Femin Yalçın Küçükbayrak, University of Piraeus Research Center (UPRC) ve European Union-European Social Fund (ESF) tarafından desteklenen “Patterns and Scans Theory in Molecular Biology, Reliability Engineering and Experimental Psychology” isimli projeye başvuran birçok aday arasından doktora sonrası araştırmacı olarak seçildi. Kanada’daki araştırmalarını ise “Runs and Patterns and Their Applications to Biological Sequences” başlıklı projesi ile kazanan Prof. Dr. Femin Yalçın Küçükbayrak, projesini TÜBİTAK BİDEB 2219 Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Bursu ile tamamladı. Science Citation Index (SCI) dizininde taranan dergilerde makaleleri yayımlanan, uluslararası tanınırlığı olan yayınevleri tarafından basılan kitapların bölümlerine katkı sunan, alanında bilirliliği yüksek dergilerde hakem olarak görev yapan, birçok uluslararası konferansta davetli konuşmacı olarak katılan, bilimsel projelerde yürütücü ve araştırmacı görevlerini üstlenen Prof. Dr. Femin Yalçın Küçükbayrak, yapay zekâ ve biyoistatistik alanlarında çalışmalarını sürdürüyor.

İlk olarak Diş Hekimliği Fakültesini bitirdi ve mesleğini eline aldı. Şimdi de DEÜ Veteriner Fakültesi'nde eğitim alıyor. Günce Beren Ağırbaş'ın, bu iki farklı disiplini ortak payda etrafında buluşturma istemi, ülkemizde ilk örnek.

İyiliğin Halleri

Türkiye'de bir ilk olma yolunda:
Günce Beren Ağırbaş

Zor günlerden geçiyoruz, direnmeliyiz, dedikçe daha da zorlaşıyor her şey değil mi... Her gün yeni bir engel, yeni bir zorluk katılıyor hayatımıza. Önce insan, dedik; özellikle de kadının insan hakları, dedik; İstanbul Sözleşmesi, dedik; olmadı. Derken sokaktaki candostlara dikildi gözler, yaşam hakkı, dedik; yasa, dendi... Her gün pisipisine, bile göre canlar kaybettiğimiz bu coğrafyada iyi şeyler de olmuyor değil. Umut her zaman vardır çünkü... Hatta kulağımızda yankısı kalır bir sahneden bir repliğin, "Bütün duyular uyurken, önce umudun gözü açılır ve en son o kapanır."

Velhasıl, umudu içimize salan, içimizde büyüten insanlar olmasa, iyice karalar bağlayacağız. İyi ki içimizde umudu büyütenler var ve de olmaya devam edecekler.

İyi ki var onlar... İyi ki hep olacaklar...

Ve o içimizdeki umudu büyütenlerden, o iyi ki varlardan biri de Günce Beren Ağırbaş. Sözü ona bırakmak isterim ama önce biraz tanıtalım, kimdir Günce Beren Ağırbaş, nedir onunla kavuşmamıza neden, nasıl büyütür bizde umudu yeniden?

Bir hayalin peşinden veteriner hekimlik yolunda ilerleyen bir diş hekimi; öncü, cesur, güçlü akıllı, genç bir kadın Günce Beren Ağırbaş. Diş hekimliği mesleğinde çok başarılı. Ailesinde çokça diş hekimi var, onlarda bir aile mesleği sayılır diş hekimliği. Öyle ki doğduğu gün, annesi klinikte bir hastasını tedavi etmekte. Diş kliniğinden doğumhaneye gidiliyor o gün, yani Günce aslında diş hekimliği mesleğine doğuyor, kelimenin tam anlamıyla. Başarılı bir okul hayatının ardından mesleğini eline alıyor ve çok seviyor diş hekimliğini. Ancak gönlünde yatan bir başka aşk daha var Günce'nin. Çocukluğundan beri çok çok sevdiği hayvanlar, onlarla kurduğu eşsiz iletişim, onun kalbinde her zaman veteriner hekim olma hayalini diri tutuyor. Bu noktada bir es verip Pickle'dan bahsetmem gerekiyor. Pickle Günce'nin yaşamında özel bir yeri olan minnoş bir köpek. İnanılmaz heyecanlı, tutkuyla oynadığı topunun peşini asla bırakmıyor. Gözleri ayrı yüzü ayrı gülen bir köpecik.

Günce'nin yaşamında bir yoldaştan öte yol gösterici de olmuş. İşine tutkuyla bağlı olması, asla vazgeçmemesi, her zaman ileriye doğru bakışı, yılmayışı, hayvanlarla olan iletişimi, hayranlık uyandıran empatisi Pickle'la kurdukları dostlukla güçlenmiş. Veteriner hekimliğe yönelmesinde onun katkısını es geçmeyerek, "Bir işe tutkuyla sarılmayı, o işi bıkmadan usanmadan, her seferinde ilk anki heyecanla yapmayı, engellere karşın ve her şeye rağmen vazgeçmemeyi Pickle'dan öğrendim.

O benim bu zor günlerde en büyük motivasyon kaynağım" diyor Günce.

Bir kendini gerçekleştirme hikayesi: Çünkü neden olmasın... Bolca düşünmelerin ve uzun araştırmaların sonunda Günce, diş hekimliği ile veteriner hekimliğinin bir arada nasıl yapabileceğinin izlerini buluyor. Rusya'da hem diş hekimi hem de veteriner hekim olan bir meslektaşına ulaşıyor. Hikayeyi Günce'den dinleyelim biraz da:

“Üniversite tercih zamanında, Rusya’dan bir kişinin hem diş hekimi hem veteriner hekimlik üzerine sosyal medyada paylaşımlarını gördüm ve kendisiyle iletişime geçtim. Ve dedim ki, nasıl yapıyorsunuz iki mesleği aynı anda? O da iki diplomasının da olduğunu söyledi. O gün bu konuda çok nettim. Kafamın bir tarafında dedim ki, dünyada bu iki hekimliği birleştiren emsaller var ise bunu bir gün ülkemizde

ben de gerçekleştireceğim. Önce diş hekimliği eğitimimi tamamladım. Diş hekimliği benim mesleğim ve çok severek yapıyorum. Gece 24:00’a kadar klinikte çalıştığım oluyor. Ama veteriner hekimlik benim için, biraz kendimi gerçekleştirmek gibi. Yani düzenin devam ediyor olması, iyi bir şeyler yapmak hepimiz için çok iyi. Ama insanın bir noktada da aklındakileri, hayallerini yaşaması, kendisini gerçekleştirmesi gerekiyor.”

BİR HAYAT KURTARMAK

Günce, diş hekimliği fakültesini bitirmesinin ardından hem akademik hem de mesleki bir yoğunluğun içinde buluyor kendisini. Gece gündüz çalışmalar, nöbetler, bol bol sabahlamalar... Bu arada her girdiği sınavda derece yapıyor, aynı anda birkaç üniversiteden kabul alıyor, adeta parlıyor. Gönlünde yatan ise veteriner hekimlik. Daha doğrusu, diş hekimliği ve veteriner hekimliği ortak paydada buluşturmak. Türkiye’de daha önce örneği görülmemiş bir iş. Belki Günce’den önce hayali bile kurulmamış. Günce, hayallerinin peşinde koşmayı seçerek radikal bir kararla tüm emeğini, akademik ilerleyişini geride bırakarak yürümek istediği yola yöneliyor ve Dokuz Eylül Üniversitesi Veteriner Fakültesi’ndeki eğitimine başlıyor. Buradaki eğitimi esnasında hayvanlarda ağız ve diş sağlığının önemine ve klinik uygulamalarına dair araştırma ve sunumlar yapıyor. Diyor ki: “Bunu sadece bir diş kurtarma olarak düşünmüyorum. Çünkü bazı vakalarda bir dişi kurtarmak, bir hayat kurtarmak oluyor. Sadece doğru bir diş operasyonu, mesela bir kanal tedavisi, bir hayvanı hem çektiği acıdan hem de uyutulmaktan kurtarabilir. Ağız ve diş sağlığı çok önemli. Birçok sistematik rahatsızlık ağız ve diş sağlığından başlıyor. Birçok hastalığın erken teşhisi de buradan geçiyor. Düşünün ki geçmişte, ağız ve diş sağlığı sağlanamadığı için insanlar ölüyormuş. Bunu insan, hayvan diye ayırmamak lazım çünkü bizde nasıl önemliyse bu bakım hayvanlardan aynı şekilde önemli.

Meslektaşlarıma da gelecekteki meslektaş olacağım dönem arkadaşlarıma da bunu anlatıyorum, ‘Ağız çok önemli, ağız ve diş sağlığı çok önemli. Bunun da farkına varın, bunu da es geçmeyin’ diye.” Türkiye’de ilk olacak Şimdi Veteriner Fakültesi üçüncü sınıf öğrencisi olan deneyimli Diş Hekimi Günce Beren Ağırbaş, mezun olduktan sonra Türkiye’de bu iki alanda uzmanlaşmış ilk insan olacak. Pet ağız diş sağlığı

alanında çalışan başarılı isimler elbette var, ancak iki alanda da diploma sahibi olup hayvan ağız ve diş sağlığı alanında çalışan ilk kişi Günce olacak. Bu alandaki gelişmelerin, yeni akademik programların da anahtar kişisi olma yolunda. Daha çok deneyim için, önünde uzun bir uluslararası yol var. Çok doğruca söylenmiş, emekten yana, meslek etiğini önde tutan şu sözlerine katılmamak mümkün değil:

“İnsani ve mesleki dayanışma benim en önemsedğim şeyler. Ben de zaten bu noktada elimden gelen bütün katkıyı vermeye çalışıyorum. Aslında çıkış noktam da bu. Sadece bireysel olarak değil, çok büyük bir açığımız var. Bunu hepimiz bilirsek, hepimiz bunu daha da değerlendirebiliriz, daha da üstüne katabiliriz. O noktada çalışmaya çalışıyorum. İşte o da zaten bilimin özü. Zaten bunu bıçakla ayıramayız. Bu şöyle bir şey değil. Bu kedi

burada dursun, bu köpek, bu da insan burada dursun. Böyle bir şey yok. Aramızda korelasyon var. Aramızda bir iletişim, ilişki var. Ve bununla ilgili yapılacak olan bir sürü çalışmalar da var. İşte bu noktaları aydınlatalım. Bu noktalarda çalışalım. Yani bilime katalım. Derdimiz aslında bu. Bu yolda ilerleyeceğimi çok iyi biliyorum çünkü bu benim hayalim ve kendimi gerçekleştireceğim yer. Ama üç yıl sonrasını da çok net

öngöremiyorum. Neden? Çünkü benim bir yurt dışında da çalışmaların bir parçası olmak niyetim. Onlar ne yapıyorlar? Biz ne yapıyoruz? Ben bu değeri ülkeme nasıl katabilirim? Bunları bir araştırıyor olmam lazım. Ondan sonraki süreçte, burada, ülkemde, İzmir’de bunu nasıl daha iyi seviyelere getirebileceğimi araştıracağım.” Çok geniş bir alana yayılan veteriner hekimlik ve diş hekimliğinin birleştiği noktada bir

uzmanlaşma yoğun bir çalışma ve çabayı gerektiriyor. Günce bu yolda emin adımlarla ilerlerken bize de ona hayran olmak, onu desteklemek ve takdir etmek düşüyor. Bizim ülkemizden, toprağımızdan yetişmiş bir umut insanı, öncü ve güçlü bir kadın, bir bilim insanı, değerli bir hekim... Nihayetinde her çabası bize dair, bizlere dair. İnsaniyla, hayvanıyla, bitkisiyle, üstündeki gök ve altında bereketli toprağıyla bu memleket bizim değil mi?

Şehrimizin klasikleri arasındaki yerini alan Uluslararası İzmir Festivali, otuz yedinci kez sanatseverlerle buluştu ve yine dünyaca ünlü sanatçıları ağırladı.

İzmir'in Festivali

37. Uluslararası İzmir Festivali, İzmir'e yine büyük bir heyecan bırakarak, 38. Festivalin hazırlıklarına başladı. "2024 Türk - Macar Kültür Yılı"nı kutlayan unutulmaz bir söyleşi ve konserle başlayan festival, binlerce sanatsevere ulaştı. İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı'nın (İKSEV), Eczacıbaşı topluluğunun ana sponsorluğunda Kültür ve Turizm Bakanlığı, İzmir Büyükşehir Belediyesi, Macaristan Kültür ve İnovasyon Bakanlığı, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, İzmir Goethe Enstitüsü, İntitut Français Türkiye- İzmir, İzmir İtalya Konsoloslugu, Polonya İstanbul Başkonsoloslugu ve İzmir Fahri Konsoloslugu işbirliği ile düzenlediği festivalin açılışında söz alan İKSEV Başkanı Filiz Eczacıbaşı Sarper, organizasyonlarına destek olan tüm kişi ve kuruluşlara teşekkür etti.

Açılış konseri Avrupa ve Macaristan'ın önde gelen oda müziği topluluklarından Franz Liszt Oda Orkestrası şef ve çellist İstván Vardâi yönetiminde Macar müziğinin seçkin örneklerini çaldı. Konserin solisti piyanist Gülsin Onay da kolay kolay unutulmayacak Mozart 12. Piyano konçertosu yorumu ile Festival izleyicilerini büyüledi. Konser öncesinde Müzik Tarihçisi ve eleştirmen Ufuk Çakmak "Macar Müziğine Bir Bakış" konulu seminer verdi. Bartok'un "Romen Halk Dansları" ile başlayan konserde, Gülsin Onay'ın yorumladığı Mozart'ın 12. Piyano konçertosu seslendirildi. Konserin ikinci yarısında programda Franz Liszt (Macar Rapsodisi no.2), Ulvi Cemal Erkin (oda orkestrasına uyarlanmış Yaylı Çalgılar Dörtlüsü) seslendirildi. Çellist olarak dünyada hatırı sayılır bir üne sahip olan İstván Vardâi, son iki eser olan Popper'ın

“Macar Rapsodisi” ve Weiner’in 1 numaralı Divertimento’sunda solist olarak yer aldı. Vardâi, konser sonunda, “Türkleri ve Macarları birleştiren üç önemli nokta var, kültür, yemek ve müzik” dostluğumuz bu ortak noktalar nedeniyle benzersiz” dedi.

DÜNYA PRÖMİYERİ

İzmir Devlet Tiyatrosu, Hayâl-i Temsil adlı oyununun dünya prömiyerini 37. Uluslararası İzmir Festivali’nde yaptı. Ahmet Sami Özbudak’ın yazdığı, Gürol Tonbul’un yönettiği, müziklerini Nihat Demirkol’un, dekor tasarımını Tayfun Çebi’nin, kostüm tasarımını Funda Çebi’nin, dans düzenini ise Meltem Yorulmaz’ın yaptığı, “Hayâl-i Temsil” adlı oyun, tiyatro şöleni sundu. İzmir Devlet Tiyatrosu Konak Sahnesi’nde sergilenen oyunda; Dikran rolünde Hakan Özgömeç, Bedia Muvahhit rolünde Özlem Başkaya ve Afife Jale’de Burcu Ongun Altay sahnede devleşti ve derslere konu olacak oyunculuk şöleni sergiledi. Oyunun müziklerini besteleyen ve baştan sonra piyanosunun başında sahnede olan Nihat Demirkol’un müzikleri, Hayal-i Temsil’in hayal atmosferini vurguladı.

DİNMEYEN ALKIŞLAR

Festival kapsamında, Folkwang Tanzstudio da sahne aldı. Beşi kadın, 5’i erkek on dansçı, Jacques Brel, Elton John, Ed Sheeran, Madonna, Cat Stevens, Imany ve Imagine Dragons gibi pop müziğin klasikleri arasında sayılabilecek şarkılar eşliğinde Rodolpho Leoni’nin “Wonderful

Hayâl-i Temsil

Life” adlı koreografisini sahneledi. İzmir Goethe Enstitüsü işbirliği ile gerçekleşen, 65 dakikalık çağdaş dans şölenine şarkıları seslendiren Imany eşlik etti. “Wonderful Life” eserinde karmaşık sekanslar yaratan Leoni, eser boyunca yoğunlaştırdığı derin diyalogla, ‘Odak noktası varış değil yolculuğun kendisidir” dedi ve izleyicilerini de aynı duygu dalgasıyla sarmayı başardı. İzmirli beğenilerini dinmeyen alkışlarla gösterdi.

UDUN SİHİRBAZI

Festivalin dördüncü etkinliğinde, Institut français Türkiye- İzmir işbirliği ile gerçekleştirilen konserde, Orta Doğu’nun ud sihirbazı olarak tanınan Driss El Maloumi ve üçlüsü, Didier Benetti yönetimindeki Olten Filarmoni Orkestrası ile çaldı. Doğu ve batı ezgilerinin göz kamaştıran birlikteliği, insanlığın ortak dilinin müzik olduğunu bir

Folkwang

kez daha kanıtladı. Müziğinin ve çalış tarzının niteliği, saflığı ve inceliği ile “udun sihirbazı” olarak anılan Driss El Maloumi, bendir, djembe ve cajonu aynı sihirle çalan Saïd El Maloumi, bendir, zilli def ve darbukayla harikalar yaratan Lahoucine Baqir, Festival izleyicisine büyülü bir gece yaşattı. Sanki yıllardır birlikte çalışıyorlarmış gibi Olten Filarmoni Orkestrası ile uyum sağlayan Üçlü, Driss’in unutulmaz bestelerini seslendirdi. Driss El Maloumi’nin “Parmakların Diyalogu” adlı parçasını, mızrap kullanmadan sağ eliyle sadece klavye üzerinde çalması ve sol elin ona udun ses kutusuna vurarak cevap vermesi konserin hafızalara kazınan anlarıydı. AASSM’de bulunan dinleyiciler beğenilerini ve övgülerini, Üçlüyü defalarca sahneye çağırarak belli etti.

ANTİK ALANDA

Antik Agora 37. festivalin de mekanı oldu. Binlerce yıllık alan, İtalyan besteci Giacomo Puccini’nin ölümsüz aryları ile can buldu. İzmir İtalya Konsolosluğu işbirliği ile gerçekleşen konserde, İtalyan Operasının geleceği kabul edilen soprano Gesua Gallifoco ve tenor Giuseppe Infantino, piyanist Alessandro Zillioli eşliğinde

Puccini aryları söyledi. Konser öncesinde tarihi Agorayı tamamen dolduran dinleyicilere hitap eden İzmir İtalya Konsolosu Daniele Bianchi, UNESCO’nun İtalyan Operasını Somut Olmayan Kültürel Miras kategorisine aldığını hatırlattı ve “Uzun yıllardır verimli işbirliğimizi sürdürdüğümüz İKSEV ile ölümsüz bestecimiz Puccini’yi ölümünün 100. yılında aryları ile anmaktan gurur duyuyoruz” dedi. Bianchi’nin tanıtımından sonra

sahneye gelen soprano Gesua Gallifoco, tenor Giuseppe Infantino ve piyanist Alessandro Zillioli Pucci'nin bestelenmiş şiirleri, La Boheme, Madam Butterfly ve La Fanciulla del West operalarından sevilen aryları seslendirdi. Dinleyicilerin dinmeyen alkışlarıyla tekrar tekrar sahneye gelen sanatçılar, finali Verdi'nin La Traviata operasından çok sevilen Brindisi aryası ile yaptı.

ÇEŞME KALESİ'NDE

Festival kapsamında, Çeşme Kalesi klasik gitarın duayeni Marcin Dylla'yı ağırladı. Çeşme gecesini gitar repertuarının en güzel eserleriyle şenlendiren Dylla, dinleyicilerine unutulmaz bir müzik gecesi yaşattı. İstanbul Polonya Başkonsolosluğu ve İzmir Polonya Fahri Konsolosluğu işbirliği ile gerçekleştirilen konser

37. Uluslararası İzmir Festivali'nin unutulmazları arasına girdi. Yorumcu ve eğitmen olarak haklı bir üne sahip olan Dylla, ekol haline gelen çalma stiliyle klasik gitarın en önemli isimlerinden biri olduğunu kanıtladı.

SİNEMA MÜZİK BİRLİĞİ

Çeşme Kalesi, destansı müzikleriyle çok sayıda filme müzikal ilham veren, büyük bestecisi Ennio Morricone'nin büyülu tınılarıyla da can buldu. 37. Uluslararası İzmir Festivali'nin büyük ilgi gören konserlerinden biri olan gecede Şef Andrea Albertini yönetiminde tümü kadınlardan oluşan Ensemble Le Muse, bestecinin ölümsüz müziğinden örnekler verdi. Ensemble Muse'a katılan Türk Çellist Pelin Odabaşı performansı ile göz doldurdu. Konser sırasında Morricone'nin müziğini yaptığı filmlerden görüntüler ve besteciyle ve söz konusu filmlerle ilgili kısa bilgiler perdeye yansıtıldı. Böylelikle Çeşme Kalesi'ni dolduran seyirciler, sinemanın kült filmlerini tekrar hatırlamak ve belleklerde yer eden müziklerini canlı olarak dinleme olanağı buldu. Konserde solist olarak katılan soprano Daniela Placci ve uzun yıllar Morricone ile birlikte çalışan ve "Morricone'nin Dünyadaki Sesi" unvanını taşıyan Susanna Rigacci geceye ayrı bir renk kattı. Konser sonunda iki başarılı soprano birer teşekkür şarkısı söyledi.

BALKAN MİZACI

İzmir Tarihi Agora'sı klasik müziğin geleceğinin ne denli parlak olduğunu kanıtlayan

bir konsere de ev sahipliği yaptı. Genç klasik müzisyenlere güvenilir bir kariyer geliştirme programı ve müzik piyasasında bir yer edinme imkânı sağlamayı amaçlayan ArtLink'in, en iyi bölgesel projesi Camerata Balcanica Ensemble ve genç solistleri harika bir performans yaptı.

Batı Balkanlar'ın en iyi yaratıcı kapasitesini sergileyen, aynı anda farklı etnik özelliklerin sinerjisi aracılığıyla sanatsal mükemmelliği gösteren, hepsini benzersiz bir sanat ifadesi ve karakteristik sıcak Balkan mizacında birleşen orkestra, şef ve keman virtüözü Andrea Nikolic yönetimindeki konsere, genç neslin önde gelen kemancılarından Laura Llozi'nin, Vivaldi'nin Yaz Konçertosu yorumunu sundu.

4 yaşından beri keman çalan, ilk konserini 6 yaşında veren 16 yaşında kemancı Lana Zortan, orkestra ve genel sanat direktörü-piyanist Jovanka Visekruna Jankovic eşliğinde Ravel'in "Tzigane" eserini çaldı. Ardından Orkestranın mükemmel Mozart Re Majör Divertimento yorumu geldi. Henüz 6 yaşında girdiği keman yarışmasında Altın Diploma kazanan 17 yaşındaki Milan Koselenec, unutulmaz P. Sarasate "Zigeunerweisen" yorumuyla gönüllere taht kurdu. Dragon Suplevski'nin Makedonya Kapriçyosu ve ardından peş peşe gelen Lana Zorjan ve Milan Kostelenec solistliğinde Sarasatte "Navara" ve M. Krečić'in Lana Zorjan'a ithaf ettiği, "In a melting pot" etkinliğin finali oldu. Genç müzisyenlerin büyük başarısını dinleyiciler uzun süren alkışlarla ödüllendirdi.

Puccini

Camerata

MUHTEŞEM KAPANIŞ

İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı'nın (İKSEV), Eczacıbaşı Topluluğunun ana sponsorluğunda Kültür ve Turizm Bakanlığı, İzmir Büyükşehir Belediyesi, Macaristan Kültür ve İnovasyon Bakanlığı, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, İzmir Goethe Enstitüsü, Institut français Türkiye- İzmir, İzmir İtalya Konsoloslugu, Polonya İstanbul Başkonsoloslugu ve İzmir Fahri Konsoloslugu işbirliği ile düzenlediği 37. Uluslararası İzmir Festivali'nin kapanışı Bergama Asklepion Tiyatrosu'nda yapılan muhteşem konserle sona erdi. Asklepion Tiyatrosu'nu dolduran dinleyiciler Şef Nil Venditti yönetimindeki İZBB Ahmed Adnan Saygun Senfoni Orkestrası ve ülkemizin gururu Fazıl Say'ı dinledi. İKSEV, İzmir Büyükşehir Belediyesi ve AASSM'nin Festival izleyicilerine teşekkürü olan konserin ilk bölümünde Fazıl Say, Beethoven'in, amansız sağırlığının halkın önüne çıkmasını engellediği dönemde yazdığı, şaşırtıcı derecede dramatik Do minör 3 numaralı piyano konçertosunu seslendirdi. İzmir, Dikili, Çandarlı ve Bergama'dan gelen yüzlerce dinleyici dinmeyen alkışlarıyla Say'ı tekrar tekrar sahneye davet etti.

Konserin ikinci bölümünde son dönemin gözde genç şeflerinden İtalyan asıllı Türk Nil Venditti, çocuksu sevimliliği ve sempatik konuşmalarıyla dinleyicileri coşturdu. Venditti yönetimindeki İZBB Ahmed Adnan Saygun Senfoni Orkestrası, Edward Elgar'ın başyapıtı kabul edilen, "Orkestra için Enigma Varyasyonları"nı yorumladı.

Kapanış Konseri

Konak Belediyesi Göztepe Kent Kitaplığı, 3 bini aşan üye sayısı ile fark yaratıyor. 6 bin kitabın raflarda yer aldığı kitaplık, her yaştan İzmirli hemşehrımızı ağırlıyor.

Okudukça...

Konak Belediyesi olarak, hemşehrilerimizin kitaba erişimini kolaylaştırmak, kitap okumaya teşvik etmek, keyifli ve kaliteli zaman geçirilmesine katkı sağlamak amacıyla hizmet veren Göztepe Kent Kitaplığı, her yaştan okuru ağırlıyor. Göztepe Kadınlar Birliği Parkı içerisinde yer alan kitaplık, semt genelinin ilgi odağı konumunda. Öğrencilerin ve her yaştan yetişkinin kendisine uygun kitap bulabildiği kitaplığın 3 binin üzerinde üyesi bulunuyor.

AL, OKU,
GETİR

Üyelik sisteminin uygulandığı kitaplık hafta için her gün 09.30 - 17.30 saatleri arasında hizmet veriyor. Her geçen gün üye sayısının arttığı kitaplık, 'Al götür, oku getir' sloganıyla hizmet veriyor. Ücretsiz üye olunan kitaplıktan okurlar dilediği kitabı alıp evine götürüyor, Kitaplar, 15 gün içinde okuduktan sonra tekrar kitaplığa iade ediyor.

Masal kitabından romana kadar pek çok farklı türde yaklaşık 6 bin kitabın bulunduğu kitaplığa sık sık yeni ve güncel kitaplar da kazandırılıyor. Kitap bağışlarının da kabul edildiği kitaplık, zengin çeşitliliği ile her okuma zevkine hitap ediyor. Öğrencilerin okul sonrası ders çalışmak amacıyla da kullandığı kitaplık yaz tatilinde de çocukların ilgi odağı olmaya devam etti.

BÜYÜK
ZENGİNLİK

Yetişkinler de kitaplıktan oldukça sık yararlanıyor. Kitaplığın kendileri için sosyalleşme mekanlarından birisi olduğunu ve bu alanda güçlü dostluklar geliştirdiklerini aktaran Göztepe Semti'nin yetişkin kitap dostları, ekonomik koşullar nedeniyle kitaba erişiminde güçleştiğine dikkat çekerek, Göztepe Kent Kitaplığı'nın kendileri için büyük zenginlik olduğunu altını çiziyorlar.

Halk Oyunları Şenliğimiz, İzmir'in geleneği haline geldi. Yaz aylarıyla birlikte on sekizinci kez düzenlediğimiz bu renkli etkinliğimizde 450 halk dansçısını aynı sahnede buluşturduk.

Bir Gelenek: Halk Oyunları Şenliği

Konak Belediyesi olarak bu yıl 18.'sini düzenlediğimiz, Halk Oyunları Şenliği büyük bir coşkuya sahne oldu. Kültürpark Açık hava Tiyatrosu'nda yoğun katılımı ile gerçekleşen etkinlikte 10 yöreden, 14 ekip ve 450 dansçı performansları ile izleyenleri büyüledi. Etkinlikte yer alan Konak Belediye Başkanı Nilüfer Çınarlı

Mutlu, şenliğe katılan dansçıların her birine ayrı ayrı teşekkür etti. Başkan Mutlu, "Konak'ta, belediyemizin yürüttüğü kurslarda 7 yaşından 74 yaşına kadar dansçılarımız var. Anadolu'nun ve dünyanın zenginliğini; folklorun birleştirici, bir araya getirici ve eşitleyici gücünü burada birlikte yaşıyoruz" diye konuştu.

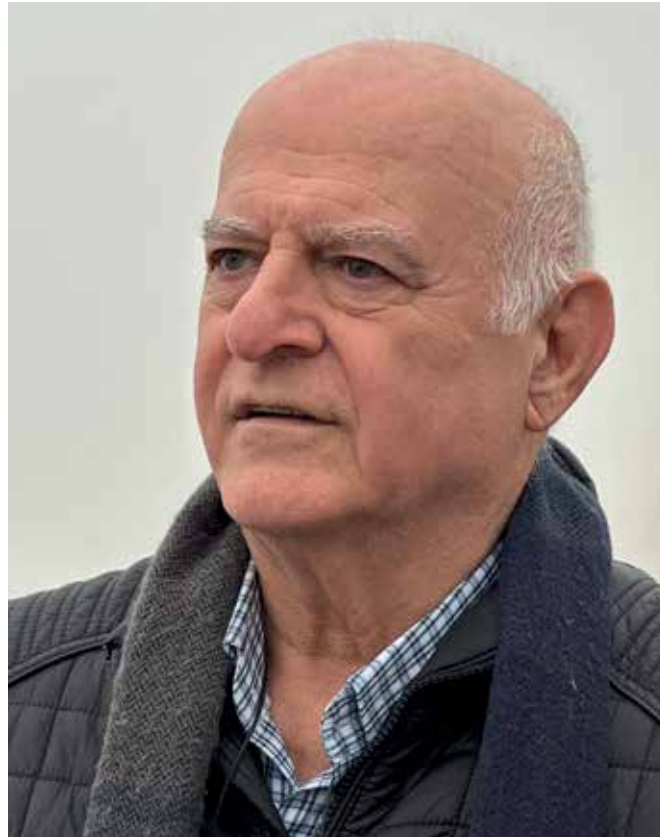
Kafkas'tan Üsküp'e, Zeybek'ten Roman dansına kadar değişik alanlardan, on yörenin eşsiz danslarının sergilendiği on sekizinci buluşmada da en çok ilgi gören ve en çok alkış toplayan ekip Temiz Kalpler Down Sendromlular Derneği oldu. Gecenin finalinde ise 100. Yıl Marşı "Parla" hep birlikte söylendi.

Ressam Turan Enginoğlu, bütün renk teorilerini yeniden sorgulamamızı gerektiren yeni söylemleriyle oluşturduğu tabloları ile karşımıza çıkıyor. Enginoğlu, bilinen klasik renk teorisini kabul etmeyip, renkleri bambaşka yorumluyor ve sanatında farklılığı oluşturuyor.

Renkler Dünyası

*Işığın en eğlenceli yansıması
renkler değil midir?*

Newton'un cam prizmasından süzülen renkler üzerine ne çok teoriler üretilmiş. Nice fizikçi, matematikçi, kimyacı ve sanatçı bir olup renklerin peşinden ilerlemişler. Renklerin sırları üzerine tarih boyunca birçok araştırma yapılmış. Araştırmacılar; renk teorilerini, renkli dünyamızı tanımlamak ve renkleri nasıl gördüğümüzü anlamak için geliştirmişler. Işık oyununun renklere dönüşümü sırasındaki heyecan verici süreci, birçok bilimsel araştırmanın konusu olmuş. Renk olgusu günümüzde, sanat dışında fizik, kimya, psikoloji ve fizyoloji gibi bilim dallarının da inceleme alanına girmiş.

Geliştirilen renk teorileri, yalnızca sanat akımları ve ressamların renk kullanımları üzerinde önemli farklılıklar yaratmamış. Fotoğraf, grafik, tekstil, seramik gibi renkle ilişkili birçok sanatsal ve endüstriyel alanı da etkilemiş. Ressamlar renkleri, eserlerini oluşturmada bir araç olarak kullanırlarken, psikologlar renklerin insan davranışlarına yönelik etkilerini anlamaya çalışırlar. Tasarım dünyası ışık ve renk etkileşmesi ile nice yeniliklere imza atarken, mimarlar renklerin etkisi ile ferah yaşam alanları planlamaya, tekstil dünyası her yıl belirlenen trend renk seçkileri ile tüketim dünyasını beslemeye devam etmektedir. Ressam Turan Enginoğlu ise, bütün renk teorilerini yeniden sorgulamamızı gerektiren yeni söylemleriyle oluşturduğu tabloları ile karşımıza çıkıyor. Enginoğlu, bilinen klasik renk teorisini kabul etmeyip, renkleri bambaşka yorumlayarak sanatında farklılığı oluşturuyor.

İzmir Tire'de 1953 yılında dünyaya gelen Turan Enginoğlu'nun ailesi Makedonya'dan çetelerin zulmünden ve yaşadıkları kayıplardan kurtulmak için muhacir olarak Türkiye'ye gelmiş. Ailesinin yaşadığı zorluklara rağmen güzel bir çocukluk ve iyi bir eğitim hayatı olmuş sanatçının. İlkokuldan itibaren sanatın değişik dalları ile iç içe bir eğitim sürdürmüş. İlköğretmen Okulunu bitirip, meslek hayatına ilkökul öğretmen olarak başladıktan sonra bile sanatsal faaliyetlerine devam etmiş. Ve bu alandaki yeteneğini Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş Eğitimi Bölümü

sınavlarına girip, resim eğitimi almaya başlayarak geliştirmiş. Eğitimi sırasında birçok sanatçı, ressam grupları ve derneklerin ya üyesi ya da kurucusu olmuş. İlk sergisini 17 yaşında Turgutlu Hilal İlkokulunda tatil nedeniyle boş olan bir sınıfta açmasından bu yana yaklaşık 40 kişisel sergi ile sanatseverlerle buluşmuş. 1980-2019 yılları arasında Buca Eğitim Fakültesi'nde 39 yıl boyunca Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalında çalışmış. Çeşitli karma ve grup sergilerine katılıp, üç ödülün de sahibi olmuş. İzmir'de birçok sanatsever ve suluboya meraklısına, suluboya tekniğini

öğretmiş. Resim-İş Eğitimi bölümündeki öğrencilerine, suluboya tekniğini ve bilim sanat etkileşimi kapsamında iddia ettiği ana renkler olan CYM renk teorisine yağlıboya resim yapma yöntemlerini ve renk kuramlarını öğretti. 2019 yılında emekli olan sanatçı, halen farklı alanlarda eğitim çalışmalarını sürdürmekte ve dahil olduğu sanatçı grupları ile beraber sergiler açmaktadır. Enginoğlu'nun renkler üzerine iddia ettiği yeni renk teorisini kendisi ile yaptığımız bol renkli sohbetimiz ile sizlerle paylaşıyoruz. Sizler de bu yeni renk keşfini merak ederseniz kendisinin

sosyal medya (YouTube ve Instagram) hesaplarındaki videolarını izleyip, renk keşfini deneyimleyebilirsiniz.

- Sanatınızda renkleri bambaşka yorumlayarak, bilinen klasik renk teorisini kabul etmediğinizi ifade ediyorsunuz. Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü'nde aldığınız eğitim bu sanat duruşunuzu nasıl etkiledi?

Aslında meslek edinmek üzere aldığım ilk eğitim, ilköğretmen okullarına giriş sınavını kazanarak başladı. O zaman ortaokulun son sınıfında girdiğim bu sınav ile Çanakkale İmroz

İlköğretmen okulunda üç yıl süren eğitim hayatıma başladım. İlkokul ve ortaokul eğitimim boyunca öğretmenlerim hassas ve duygusal kişiliğimi fark etmiş ve bu duygu durumumun resim ve müzik alanındaki yansımalarını görmüşlerdi.

İlköğretmen okulları, o yıllarda başarılı öğretmenlerin atandığı okullardı. Resim, müzik, edebiyat ve beden eğitimi derslerinin öğrenciler üzerindeki etkisi yoğunlu. Bu eğitim programı benim yeteneklerimi daha da ön plana çıkmasını destekledi. Mezun olduktan sonra Afyon'a İlkokul öğretmeni olarak atandım. Ama yaşı küçük

olduğu için Kaza-i Rüşt kararı aldirarak atanabilmişim. Bu yıllarda tüm öğrencilerimin karakalem portrelerini yaparak, kendi çalıştığım okulda ilk sergimi açtım. Bu resim sevgisi beni bu konuda daha fazla bir şeyler yapmaya teşvik etti. Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş Eğitimi Bölümü sınavlarına girdim ve 1973-1977 yılları arasında bu okulda çok değerli öğretmenlerden ders aldım. Ve artık meslek hayatım renklerin izinden ilerlemeye başlamıştı. Tabi ki burada aldığım eğitim klasik tarzda idi. Ancak 2017 yılından bu yana "Bilim Sanat Entegrasyonu" diye nitelendirdiğim kuram

çerçevesinde, resim sanatına farklı bir yaklaşım ile katkı sağlamaya çalışıyorum. Aldığım eğitimde, ressamların genellikle uyguladıkları ya da eleştiride özellikle saygı duydukları Fransız Chevreul'ün renk teorisi kabul görmekteydi. Bu renk teorisinde; sarı, kırmızı ve mavi ana renkler olduğundan bahseder ve bütün sanat tarihi şu ana kadar

Chevreul'ün bu teorisine bağımlı olarak hareket etmişlerdir.

- Sanatınızda kendi tarzınızı bulma öykünüzü paylaşır mısınız?

Yaklaşık yedi yıldır bilim sanat entegrasyonu üzerine çalışıp, etkinlikler tasarlıyorum. Goethe ve Chevreul'ün renk teorilerinde

sözü edilen sarı renk hariç, kırmızı ve mavinin ana renk olduğunu kabul etmiyorum. Uygulamalarım neticesinde ana renklerin CYM (Cyan-Magenta-Sarı), ara renkler de Mavi-Yeşil ve Kırmızı olduğunu iddia ediyorum. Bu renkler ışık renk teorileri ile de uyumludur. Yazıcılarda, matbaalardaki ofset teknolojilerinde bu renkler kullanılmaktadır. Araştırmalarımı ve renk denemelerimi; fizik dalında Prof. Dr. Kemal Yürümezoğlu ve matematik dalında Doç. Dr. Burak Karabey ve ressam olarak benden oluşan bir STEAM grubu ile devam ettiriyoruz.

Ege Üniversitesi'nden ikinci sınıfların resim derslerine girmemi teklif ettiler. Bir sene boyunca resim derslerine girdim. O sırada yan tarafta da sanat tarihiyle ilgili bir bölüm var. Burada grup olarak bir sunum yaptık. Bilimsel bir şeyi açıklayabilmek için kesinlikle matematiğe de ihtiyaç var. Sonuçta bilim ve sanatı buluşturuyoruz. Bu sunumda üç ana renk dediğimiz CMY renkleri ile kırmızı, yeşil ve mavi ara yani ikinci renkleri ve üçüncü renkler olan turuncu, mor gibi renkleri ve üç ana rengine karışan siyahı da öğrencilerin gözünde yaptım. Sonrasında öğrencilere renkleri sorduk. Kimse renklere itiraz etmedi. Sonunda bir öğrenci, bu yeni bilimsel görüş açısıyla, sanat tarihi kitaplarındaki eleştirileri yeniden yazmalıyız dedi. Bilimsel ve deneysel renk temelli bu çalışmaların ışığında, sadece üç temel ana renk pigmentleriyle sonsuz renk evrenini oluşturabiliyoruz. Bizim bu yeni renk teorileri

aslında sanat tarihini yeniden algılamamızı sağlayacak olan, her şeyi yeniden silip atıp tekrar sorgulamamız gerektirecek bilgiyi ortaya çıkarıyor. Bizim bulduğumuz ışık evrenine uygun CMY'deki renk evreni, Goethe ve Chevreul iddia ettiği sarı kırmızı mavi ana renk evreninden dört kat daha geniş bir evren.

- Bilim ve sanatı buluşturarak bulduğunuz bu yeni renk teorisi sizin tablolarınıza nasıl yansdı?

CMY'nin geniş evreninde çalıştığım için daha canlı, daha renkli ve saf renkler var. Tablolarımın bütününde üç tane pigment var. Başka bir pigment yok. Birbirleriyle bazı yerlerde karışsalar bile, sonuçta üç pigmenti görebiliriz. Ulusal ve uluslararası alanda araştırma

konusu olan, CMY (cyan, magenta, yellow) renkleri ile oluyor tablolarım. Sadece üç temel ana renk pigmentleriyle sonsuz renk evrenini oluşturmaktayım. Yaptığım son resimlerimde renkçi, empresyonist, dışavurumcu tavrı ve ışığa karşı duyarlılığı görebilirsiniz.

- Yaptığınız resimler bilimsel bir izlenimcilik derken bu niteliği nasıl tanımlıyorsunuz?

19. Yüzyıl'da Chevreul'un prizmadan ışık geçmesi ile değişik bir kademeye geçiş yapıyorlar. Aslında bazı ressamalar hiç ilgilenmez, ne verisen onunla yaparlar. O zamana kadar geleneksel olarak hep belli bir çıtada gidip, sarayda yılda bir açılan sergide yer alıp resimlerini satıp, hayatından memnun olan o

ressamlar için de bir aydınlanma başlıyor. İşte bu ressamalar, izlenimciler, prizmadan bütün renkler ortaya çıkınca yani beyaz ışıktan bütün renkleri görmeye başlayınca demişler ki bu iş bitti. Biz yaptığımız işleri anlık görüntülerde bulabiliriz. Zamana karşı çalışmalar yapmışlar. Yeri gelmiş her gün aynı saatlerde aynı yerde çalışmaya başlamışlar. Hatta o kadar kısa zamanda çalışmaları tamamlayabilmek için renkleri bile karıştırmaya vakitleri kalmadığı için olduğu gibi en canlı halleri ile kullanmışlar. Ağaçların gölgesinin bile kısa zaman aralıklarında değişimini yansıtmak zorlamış ressamaları. İşte o dönemde Fotoğrafçı Nadar resamlara el altından fotoğraf satmaya başlamış. Aslında bu son derece uygun bir durum anı yakalayıp resmetmek için. Bu cihazı kullanmak zekice bir yaklaşım değil mi? Fotoğraftan bakarak tablolar yaptı şeklinde zaman zaman yapılan bu eleştiriler çok yersiz.

Bilimsel enstrümanlar kullanılmıyorsa, bu sanatçı için büyük bir kayıptır. Çağı yakalamak için bilimden yararlanmasını da bileceksin.

- Işık renk teorisi ile uyumlu CMY renklerinin, sanatseverler üzerindeki etkileri ve yansımaları nasıl oluyor. Bu konudaki gözlemlerinizi paylaşır mısınız?

Bu yeni teknik gelişimi diğer ressam dostları da etkisi altına almaya başladı. Ressamlar Sokağı'nda çalışmalarımızı birbirimizle paylaştığımız ressam grubumuz var. Benim eserlerimdeki renklerin saflığı,

temizliği, canlı bir şekilde kullanılışı, onları da etkiledi. Onlar da bütün boyalarını terk edip sadece üç tane boya alarak, resimlerini yapar haline geldiler. Bu üç boyada, onların önceki boyalarından daha geniş bir evren oluştuğunu dikkate alırsak, akıllıca davrandılar. Açtığımız sergilerde bu arkadaşların resimleri kesinlikle dikkat çekiyor. Geçen sene Konak Metro Sanat Galerisi'nde "Yüzün Yüzleri" isimli karma resim sergimiz oldu. Bu yıl

da "Yüzün Yüzleri 2" isimli sergimiz heyecan yarattı. Uluslararası Sanatçılar Birliği (USB) tarafından geliştirilen bir proje. Ben de bu birliğin kurucu üyesiyim. Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. Yılı nedeniyle eşitlik prensibini gözetilerek 50 kadın 50 erkek sanatçı ile açtık sergiyi. O sergide bizim ressamlar grubundan Nazım Kervan arkadaşımızın CMY renkleriyle yaptığı portre çok ilgi gördü. Seyircilerin yorumlarını duyunca bilim sanat

entegrasyonu ile oluşturulan bu yenilikçi boya sistemiyle yapılan çalışmaların sanata nasıl katkı sağlayabileceğini anladık.

- Renklerin içinde sanata dair sergilediğiniz bu yeni yaklaşım, sanat okullarında nasıl ve ne zaman kabul görmeye başlayacak? Bu konudaki görüşmeleriniz nelerdir?

Yeni bir tekniği anlatabilmek ve uygulanabilmesine olanak sağlamak her zaman kolay

olmaz. Zaman gerekir. Görev yaptığım Buca Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümünde öğrencilerime suluboya tekniğini ve 21. Yüzyıl'ın bilim-sanat entegrasyonu kapsamında ana renkler olan CMY (Cyan Magenta-Sarı) ile yağlıboya resim yapma yöntemlerini ve renk kuramlarını anlatmaya çalıştım. Biz çocukluğumuzun gözlerini kaybettik. Mevcut renk teorileriyle, doğaya bakışımızı sınırlandırdık. Çocukların önüne 12'li, 24'lü 48'li gibi kutulu hazır boyalar koyduk. Oysaki onlarla

birlikte renkleri keşfetmek için onları yönlendirebilmeliydik. Biz bunun için çalışıyoruz. Ulusal ve uluslararası önemli dergilerde diğer hocalarımızla birlikte hazırladığımız bilimsel makalelerde yeni teorimizi sunduk. TÜBİTAK projelerinde üç arkadaş yer aldık. İstanbul, Konya, İzmir ve Ankara'da. Bu yetenekli çocukların eğitim aldığı BİLSEM okullarında etkinliklere katıldık. Onlara renk çemberleri yaptırarak deneysel gösteriler sunduk. Bu üç boya ile bütün renklerin elde edildiğini görünce

şaşkınlık yaşıyor elbette. Hatta bazı kişiler 'ne gerek var dışarıdan boya almaya, bu üç boya ile hallederiz' diye düşünmeye başladılar. Bu yaklaşım zaten bizim istediğimiz bir farkındalıktı. Fakat boya sanayinin hoşuna gidecek bir durum değil. Bütün boyaları terk ediyorsun, üç tane boyayla çalışıyorsun. Ben bu boya sistemi içerisinde beyazı da terk ederek, zemini beyazın yerine değerlendiriyorum. Bir diğer güzel örnek ise; Ümrân Baradan Güzel Sanatlar Lisesi

öğrencilerinin sergisi vardı geçtiğimiz günlerde. Bizim bu bilim sanat entegrasyon grubuyla üç- dört sefer Kemalpaşa'daki bu okula gittik. Şu anda Türkiye'de CMY renkleriyle çalışan tek okul diyebilirim.

Sergide yaptıkları tabloda tamamen CMY renkleriyle yapılmış, ortada Atatürk etrafında da kendilerinin portreleriyle çevrilmiş bir kompozisyon. 'Biz Atatürk Gençleriyiz' temalı ilgi gören bir çalışma oldu. Artık burada eğitime bu şekilde devam edecekler. Zamanla diğer sanat okullarının da bu sisteme geçeceğine inanıyorum.

Konak Belediyesi Roman Kültür Merkezi bünyesinde yer alan Roman Müzik Okulu'nun öğrencileri ritim, kanun, keman ve klarnet eğitimlerini içeren süreci tamamladı.

Müziyen Çocuklarımız

Konak Belediyesi olarak Avrupa Konseyi tarafından desteklenen "ROMACTED Faz II: İyi Yönetişimin Teşvik Edilmesi ve Yerel Düzeyde Romanların Güçlendirilmesi" Programı kapsamında düzenlediğimiz, "Roman Müzik Okulu" projesi mezunları sertifikalarını aldı. Roman Kültür Merkezi önünde düzenlenen sertifika töreninde kanun, keman, klarnet ve ritim olmak üzere farklı enstrüman gruplarında eğitim alıp, programı başarıyla tamamlayan 13-18 yaş aralığındaki 20 çocuğumuz, küçük bir konser verdi.

GURUR

Etkinlikte yer alan Konak Belediye Başkanı Nilüfer Çınarlı Mutlu doğuştan gelen yeteneklerini aldıkları eğitimle daha da ileri taşıyan çocukları kutladı ve şunları söyledi: "Buraya emek veren, bilgisini ve becerisini bizlerle ve çocuklarımızla paylaşan herkese

yürek dolusu teşekkürler. Bu binayı tabii ki hep açık tutacağız. Bir şeyi yapmış olmak için yapmayı seven biri değilim. İddialı olmamız gerektiğine inanıyorum.

Çocuklarımız burada eğitim alıyorsa, artık hepsi güzel sanatlar lisesini kazanacak, hepsi üniversitede müzik üzerine okuyacak niteliktedir. Belediye olarak küçük bir desteğimiz bile

çocuklarımızın doğuştan gelen yeteneklerini bambaşka yerlere götürüyor. Önemli olan bu ilişkiyi doğru saptamak ve doğru sağlamak. Bu yaşta birçok müzik aletini birlikte çalışıyorlar. Hepsıyla gurur duyuyorum." Çocukların yeteneklerini geliştirebilmeleri ve daha mutlu, daha güzel bir geleceğe adım atmaları için her zaman yanlarında olacaklarını söyleyen Başkan Mutlu, "Yetenekli çocuklarımızın daha iyi bir noktaya gelmesi için doğru ilişkiler kuruyoruz. Olten Filarmoni Orkestrası hocaları buradaki çok yetenekli çocuklarımıza takviye dersler vermeye başladı bile. Elimizden gelen olanaklarla, Konak'ın en

büyük zenginliklerinden olan müziğe yetenekli çocuklarımızın daha farklı, daha mutlu, daha güzel bir hayat yaşamaları için her zaman destek olacağız" dedi.

YOĞUN İLGİ

Roman Müzik Okulu Ritim Eğitimci Erkan Süren, sertifika töreninde yaptığı konuşmada, Başkan Mutlu'ya teşekkürlerini şu sözlerle iletti: "Roman Mahallesi'nde böyle bir olanağın sunulması, gelecekte de çocuklarımızın güzel bir eğitim almaları, faydalı bireyler olmaları için bize bu imkanı sunduğunuz için çok teşekkür ediyorum." Romacted Programı

Kolaylaştırıcısı Hasan Hüseyin Karabıyık, Roman Müzik Okulu'na yoğun ilgi gösterildiğine dikkat çekerek, "Her enstrüman alanından beşer öğrenci belirlemişken öğrenci sayımız klarnette on bire, ritimde dokuza çıktı. Demek ki aileler çocuklarının yeteneklerine ve öğretmenlere güvendiklerini gösteriyor. Bunun devam etmesini, sürdürülebilir olmasını istiyoruz" dedi. Roman Müzik Okulu Proje Ortağı ve İzmir Sahne Çalışanları Derneği Başkanı Muammer Açıkpazu da Konak'ta müzik eğitimlerine çok talep olduğunu belirterek, "Bu projelerin devamlılığının sağlanmasını istiyoruz" dedi.

Pirî Reis tutkunu olan uzakyol kaptanı Fatih Türküstün, Pirî Reis'in Akdeniz'e dair anlattığı tüm noktaları denizyoluyla gezdi ve her birinin karakalem resimlerini yaptı.

Pirî Reis'in İzinde

Denizler fatihi, korsanlar korsanı, denizler egemeni Osmanlı'nın ünlü Kaptan-ı Derya'sı Pirî Reis, kendisi denli ünlü Kitab-ı Bahriyye adlı bir kitap yazar (Miladî 1525/26) ve dönemin padişahı Kanuni Sultan Süleyman'a sunar. Pirî Reis, bu kitabında, 25 yıldan uzun zaman diliminde, 'Bahr-ı Mağrip' ya da 'Bahr-ı Sefid' olarak da adlandırılan Akdeniz'in sularını sınırlayan Kuzey Afrika, Güney Avrupa, İtalya Yarımadası'nın doğu kıyılarıyla Adriyatik ve Venedik Körfezi'nin her iki kıyısını kendisi gibi korsan amcası Kemal Reis ile dolaşp gözlemlemiştir. Pirî Reis, Amcası Kemal Reis ile filolarıyla icraat-ı sanat eyledikleri coğrafyalarda, hava ve deniz koşullarına bağlı olarak, çok uzaktan veya göz

erimi uzaklıklardan tanımaya dayalı yerleri bu gözlemlerine dayanarak çok iyi öğrenmiş, öğrenmenin sonucunda da sahil tanıma belirtileri biçiminde nitelendirilen dağ ve tepeler ile kayalıklar gibi türlü âlametleri, bu Bahriyye'sinde kaleme almıştır. İşte tam bir Pirî Reis tutkunu olan Uzakyol Kaptanımız Fatih Türküstün de yaklaşık 500 yıl sonra benzer bir çalışma yapar, Tercüman Gazetesi'nin, 1973 yılında, 1001 Temel Eser Serisi'nde yayımladığı, 'Kitab-ı Bahriyye'nin iki cildinden tam yirmi takım satın alır, altını çize çize defalarca okur ve Pirî Reis, Akdeniz'de, neresini anlattıysa gider görür, karakalem resimlerini yapar. Bu çalışmasını, o sıra çalıştığı yabancı bandralı yatın kaptanı olduğu 9 yıla

sığdırır Fatih Kaptan. Kitab-ı Bahriyye'de anlatılan yerleri 14 bin 700 deniz mili yol giderek adım adım dolaşmış, Pirî Reis'in anlattıklarıyla kendi gördüklerini örtüştürmüş ve bir dönem mimarlık öğrenimi görmüş olmasından hareketle sahip olduğu güçlü çizim tekniğiyle kareli defterlere karakalem resimlerini çizmiştir. Seyir

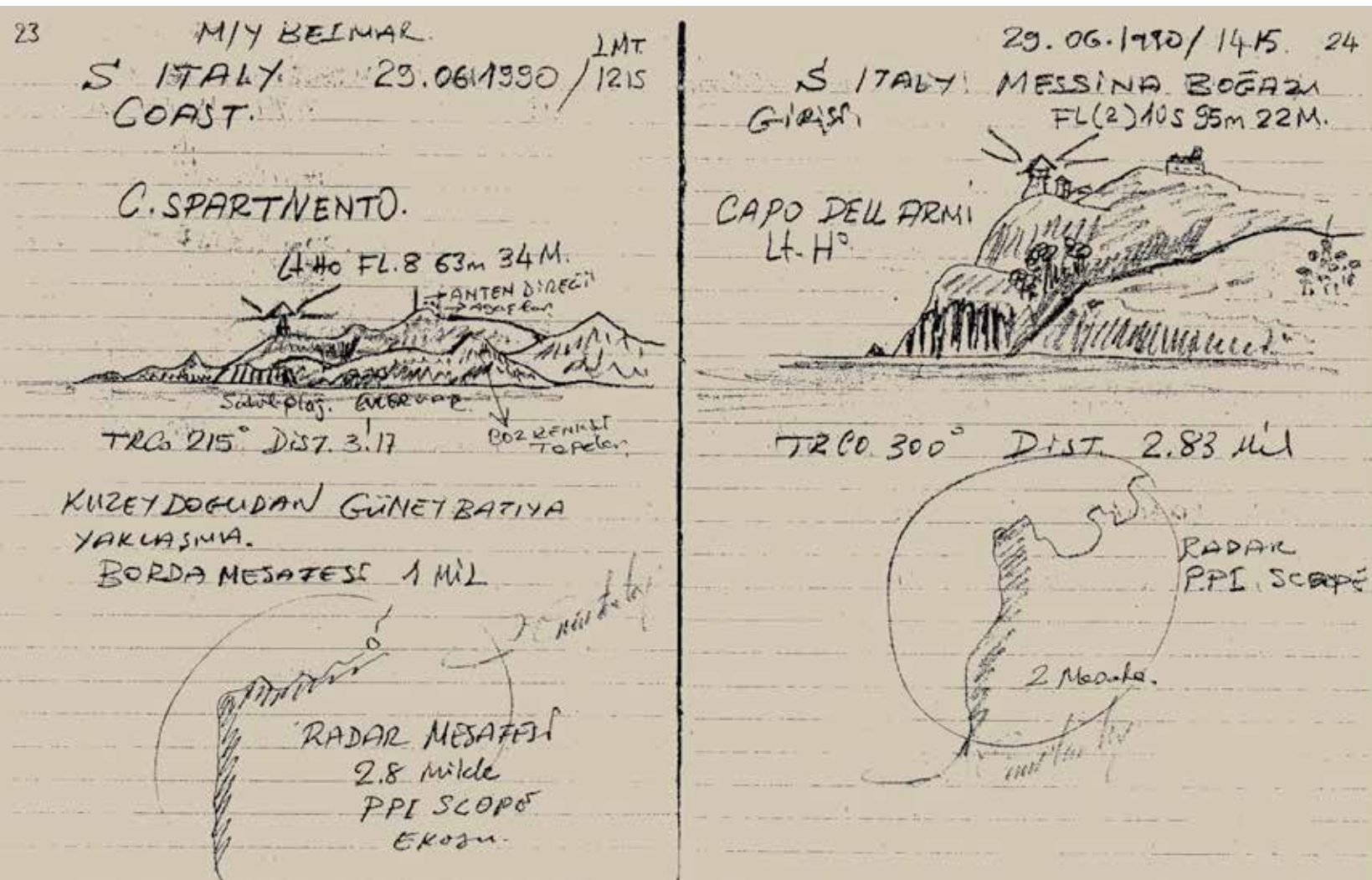
rotalarını, geçilen burunların borda uzaklıklarını, kerterizlerini, deniz-hava görüş değerlerini, nem, barometrik hava basınç değerleri ile bulgularını, hatta kayalıklarını onlarca seyir jurnaline yazmış, 1500'lü yılların Bahriyye'sinde yer alan bilgilerle karşılaştırmıştır. Yani, bir yerde Kitab-ı Bahriyye'nin sağlamasını yapmıştır.

KARELİ DEFTER

Fatih Kaptan, bu kareli defterleri, günün birinde, Mordoğan'daki evinin verandasında, masanın üstüne yayıp bana gösterdiğinde gözlerim faltaşı gibi açılmıştı. Hiç unutmuyorum; açtığı sandıktan çıkan kareli defterleri gördüğümde hemen hepsine elimi

sürmüş, sayfalarını karıştırmış, hemşehrim Karşıyakalı Kaptan Ağabeyimi heyecanla kucaklamış, "Bunları kitap yapmalısın Kaptanım!" diye bağırıyordum. O bağırma sesim sonraki yıllar içinde ısrarla sürdü ve işte dileğim içinde bulunduğumuz 2024 yılının ilk yarısında yerine geldi. Dostum, Ağabeyim Fatih Türküstün Kaptanım ile ortak

dostumuz, inançlı yayımcısı (Dönence Yay.), kendisi de bir başka Pirî Reis tutkunu Kemal Özdemir'e, emekleri için çok teşekkür ediyorum. Pirî Reis'çe söyleyecek olursam; muradıma erdim vesselam!

ADIM ADIM
AKDENİZ

Türkiye'nin ilk deniz araştırma gemisi Piri Reis'i, Almanya'daki tersanesinden teslim alarak ülkemiz karasularına getiren, 1978-1983 yılları arasında da kaptanlığını yapan Fatih Türküstün Kaptan; ilk kez gün yüzüne çıkardığı, sayfaları eskiz

ve bilgi notu dolu onlarca defteri bana gösterdiğinde müthiş bir ilgi ve hayranlık duymam karşısında bir ara kollarını benden yana uzatarak, "bak bugün bile heyecan duyuyorum. Görüyor musun tüylerim diken diken oluyor!" demekten kendini alıkoyamamıştı. Defterlerin sayfalarını o gün özenle çevirmiştim. Örneğin Policastro-Solerno arasındaki Pta Licosa ile ilgili olarak, bir deniz fenerini işaretlemiş, not olarak şöyle yazmıştı: '... kayalık bir sığlık uzanır. Bu sığ boyunca balıkçı teknelerine ve olta şamandıralarına dikkat edilmelidir. Bu fenerin SE yönünde ve hemen arkasında

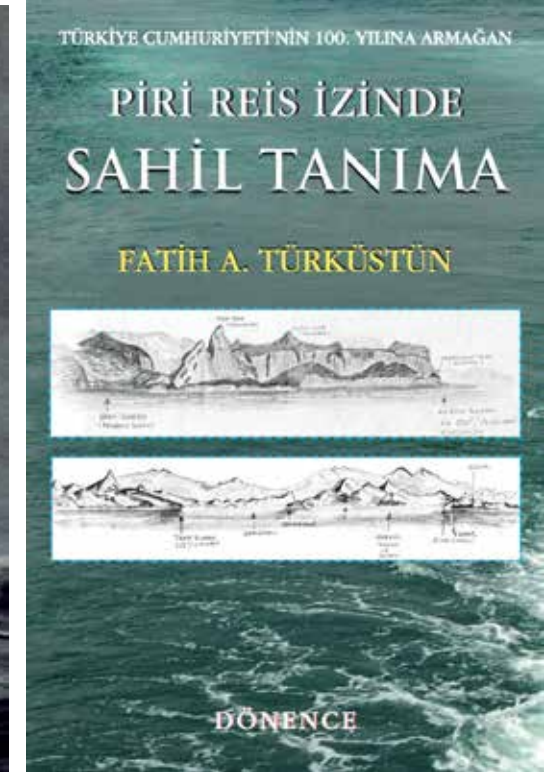
17 metrelik bir demir yeri olup (marina), Castellabate Balıkçı Limanı vardır. Güzel yeşillik bir limandır.' Fatih Kaptan, çizimlerinin kıyısına, Pirî Reis daha önce burasıyla ilgili ne bilgi vermiş, onu da yazmıştı. Karşıyakalı, Alaybey Tersane Mahallesi'nden Fatih Türküstün Kaptana soruyorum:

- Sizi, sadece gemi dümeninin başındaki kaptan olarak tanımıyoruz. Denizcilikle ilgili, Pirî Reis'ten hareketle, kaleme alıp yayımladığınız kitaplarınız var...

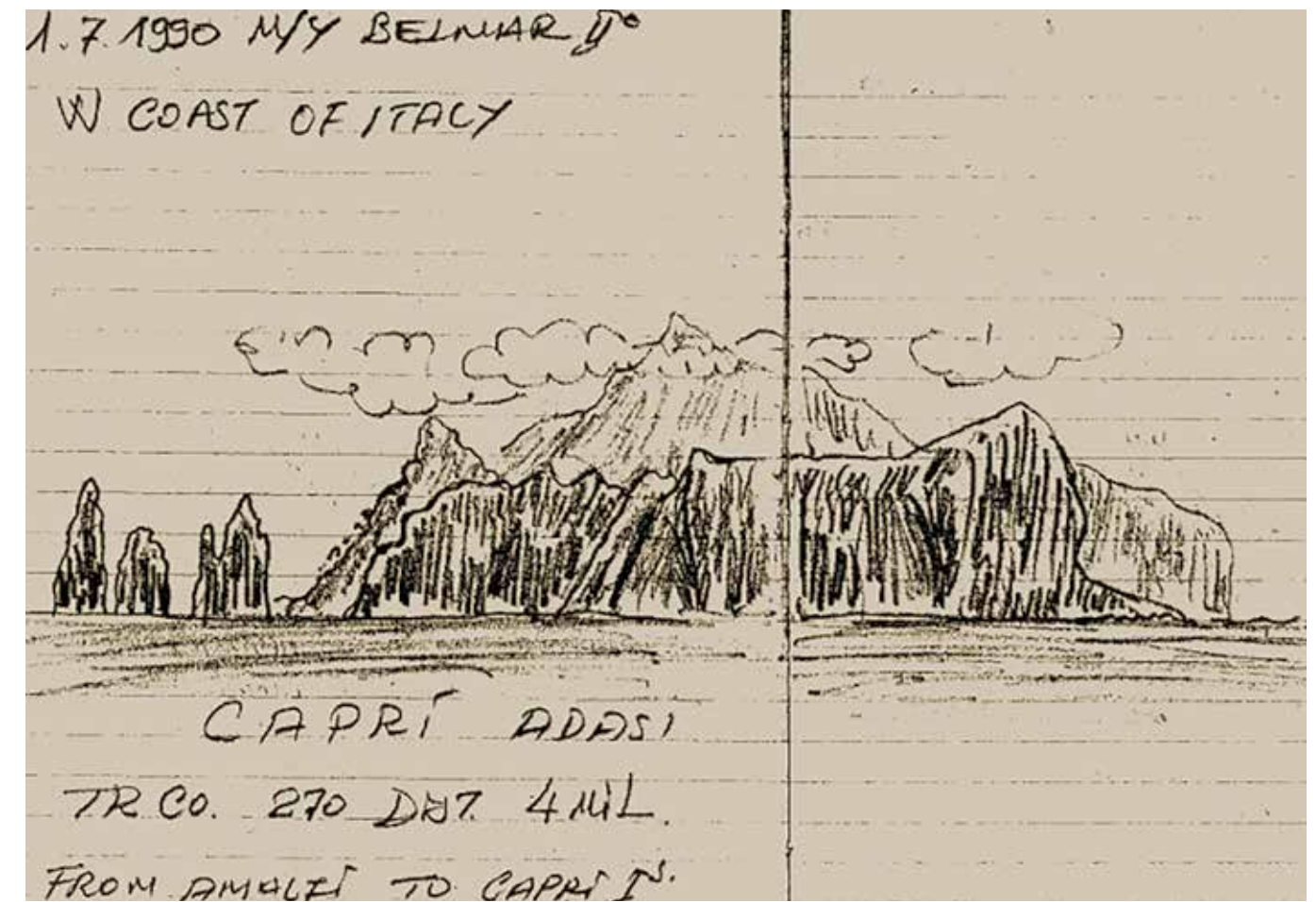
Karşıyaka Koleji'nden 1964 yılında mezun olduktan hemen sonra denizcilik mesleğine atıldım. Gemi adamı yönetmeliği gereğine uygun olarak mesleki sınav ve terfilerle yükselerek kaptan yeterliliğini aldım. 1964-1996 yılları arası Türk

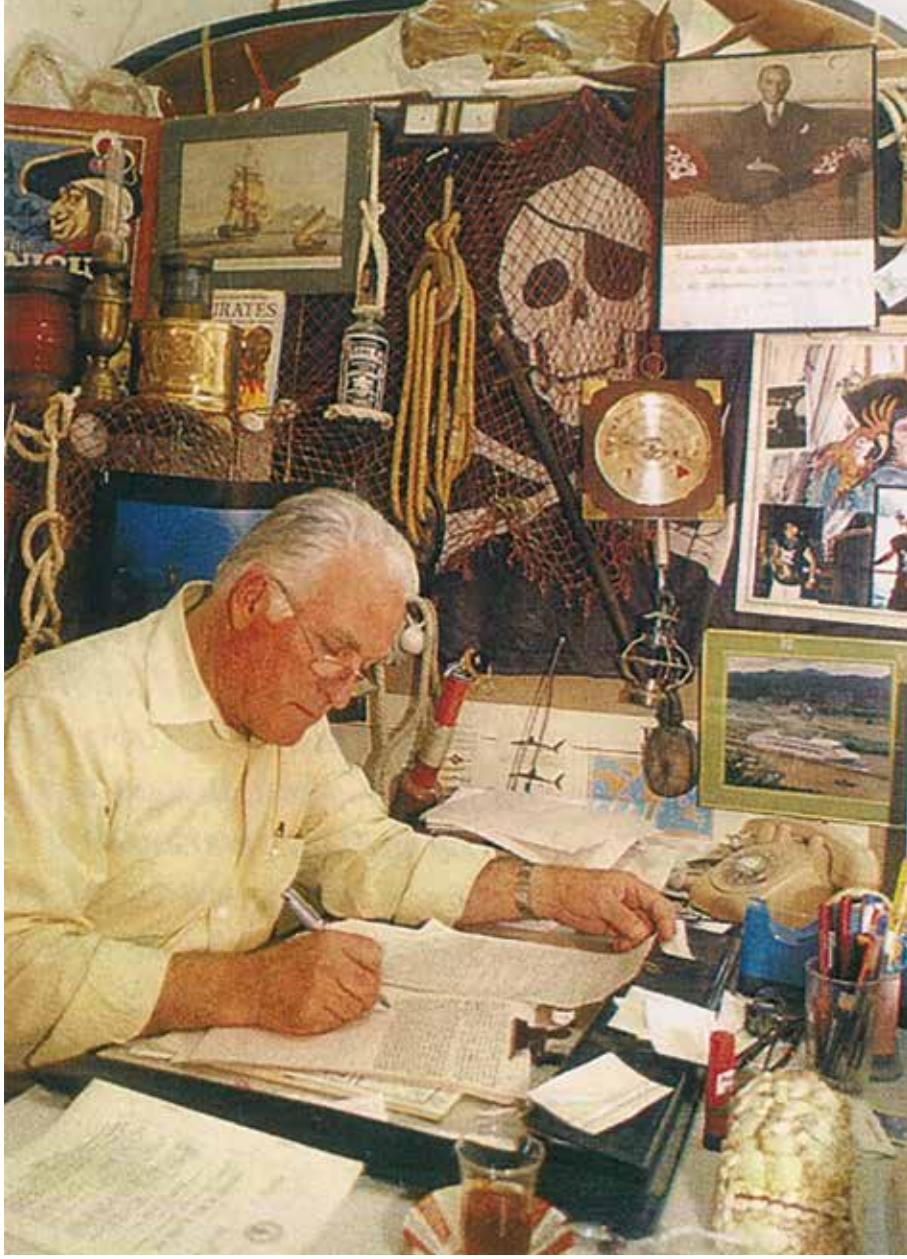

ve yabancı bayraklı gemilerde güverte vardiya zabiti ve kaptan olarak çalıştım. Meslekten yetişmiş ticaret gemisi kaptanım.

İlk deniz araştırma gemimiz olan Pirî Reis'in kaptanlığı da dahil, Pirî Reis ile başlayan bilimsel dostluğum tam otuz altı yıldır sürüyor.

- Ne tür gemilerin kaptanlığını yaptınız?

Bizim Kordon'a kereste ve benzeri yükleri taşıyan takalar da dahil, yük gemilerinin her türlüünde, yatlarda kaptanlık yaptım. Türklerden çok yabancı bandıralı gemi ve yatlarda çalıştım.
- Piri Reis Gemisi'ndeki kaptanlığınız?

Dokuz Eylül Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü'ne bağlı Piri Reis'i, 1978 Eylül'ünde Almanya'da teslim aldım, getirdim, 1983'e değin kaptanı olarak görev yaptım.

- Piri Reis, sizin kaptanlığınızda, Almanya'nın Emden Limanı'ndan gece yarısı demir alarak, 16 Kasım 1978 günü, 4 bin mil süren yolculuk sonunda İzmir'e ulaşmıştı. Gemi, petrol ve diğer yer altı zenginliklerini araştırarak her türlü donanımına sahip olarak inşa edilmişti. O günlerden anımsadığınız yolculuk boyunca şiddetli fırtınalarla boğuşmak zorunda kalıyorsunuz.

Evet, Kuzey Denizi'nde, karada dahi yürümeyi olanaksız kılan 9 bofors şiddetinde fırtına çıkmıştı. Ama ekip olarak, fırtınanın, geminin denenmesi açısından fırsat olduğu biçiminde

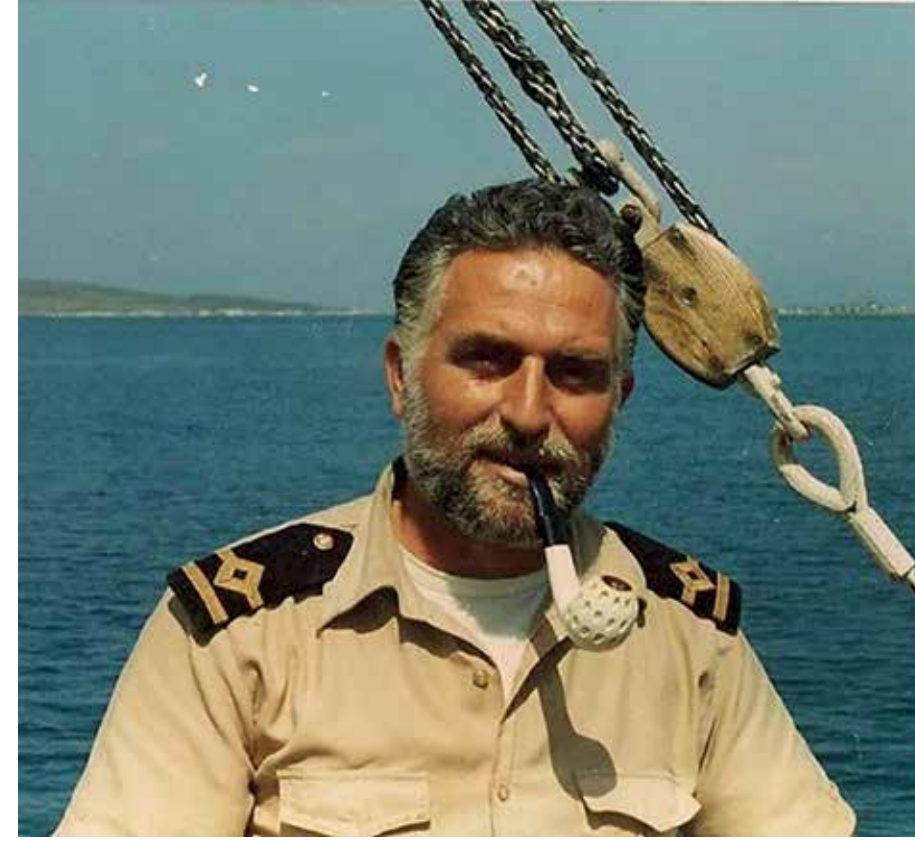
bir değerlendirmemiz oldu. Aynı şekilde Manş Denizi'ne girdiğimizde, bu kez Atlantik'in batısından gelen dev dalgalar, 36 metrelik Koca Piri Reis'in biz mürettebatını hayli heyecanlandırmıştı. Normandiya açıklarını da işte böyle bir havada geçtik ve Lizbon'a ulaştık. Portekiz Büyükelçimiz Sayın Nejat Balkan'ın, biz gemi personelinin Cumhuriyet Bayramı resepsiyonunda ağırlaması büyük moral kaynağımız oldu.

- Şu Akdeniz'i kıyı kıyı 12 yıl dolaşma serüveninizden söz edelim şimdi.

Şahıslara ait yabancı yatlarda ve yük gemilerinde çalışırken bir hedefimi de gerçekleştirme olanağını buldum. O da şudur: Tercüman 1001 Eser dizisinden yayınlanan Piri Reis'in Kitab-ı Bahriye adlı kitabını okumuştum. Reis'in, iki ciltlik bu kitabında anlattığı tüm Akdeniz'i, onun anlatımına dayalı olarak görüp incelemeyi aklıma koymuştum. Bu düşümü gerçekleştirmem tam 12 yıl sürdü ve Akdeniz'in tümü içinde yaklaşık 14 bin 700 deniz mili yol yaptım. Her kıyıyı, her burunu, her koyu şekil olarak resimledim, notlar aldım. Piri Reis'in notlarını bu resimlerimin yanlarına not olarak yazdım. Eskizlerimi hep kurşunkalemle çiziyordum o ara tükenmez kalem çıktı, tükenmez kalemi kullandım.

- Anadolu'nun Akdeniz kıyısını da bu çalışmanıza dahil ettiniz. Evet, tüm ayrıntılarıyla.

- 1996 yılında özel sektörden emekli oldunuz ama deniz ve denizcilikle ilişkinizi hiç kesmediniz.

Sizi, 2001 yılında, İzmir Piri Reis Denizcilik Derneği'nde kurucu üye olarak görüyoruz.

Evet. Onun dışında yine dernek çatısı altında, denizci eğitimliği yaptım. Sempozyum ve konferanslara bildiriler sunuyorum.

- Yine Piri Reis'in Kitab-ı Bahriyesi'nden hareketle 12 yıl boyunca dolaştığınız Akdeniz'i yeniden, aynı heyecanla dolaşır mıydınız?

Dolaşırım!

Türk basın tarihinin unutulmaz isimlerinden gazeteci - yazar İsmail Sivri, aramızdan ayrılışının on yedinci yılında da Alsancak'ta yer alan heykeli önünde anıldı.

İsmail Sivri'ye Saygıyla...

Türkiye Gazeteciler Federasyonu (TGF) Kurucu Başkanı, İzmir Gazeteciler Cemiyeti (İGC) Onursal Başkanı, gazeteci-yazar İsmail Sivri'yi, 17'nci ölüm yıldönümünde, Alsancak Kıbrıs Şehitleri Caddesi'ndeki heykeli önünde düzenlenen törenle andık. Törene Konak Belediye Başkanı Nilüfer Çınarlı Mutlu'yla birlikte CHP 26 ve 27. dönem İzmir milletvekili ve İGC Onursal Başkanı Atila Sertel, Konak Belediyesi eski Başkanı Erdal İzgi, İzmir Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Dilek Gappi ve Yönetim Kurulu Üyeleri, İsmail Sivri'nin kızı Hatice Hikmet Sivri, oğlu Ahmet Talat Sivri, gazeteciler, dostları ve sevenleri katıldı.

İNSAN

Konak Belediye Başkanı Nilüfer Çınarlı Mutlu, anma töreninde, İsmail Sivri'nin tüm İzmir'de emeği olduğunu ve her zaman iyilikle anıldığını söyledi. Sivri'nin insani değerler mirasına sahip çıkacaklarını dile getiren Başkan Mutlu şöyle konuştu: "Bugün öncelikle belediye başkanı olarak değil, bu ailenin bir ferdi olarak burada olduğumu söylemek istiyorum. Benim biricik Hikmet ablamın, Talat ağabeyimin babası, İsmail amcam. 17 yıl olmuş! Hep birlikte, bütün İzmir onu uğurlamıştık. O görkemli kalabalık, o üzgün kalabalık hiç unutamadığım cenaze törenlerindendi. İsmail amcanın hepimizde çok emeği var. Bütün İzmir'de çok emeği var. Çocuklara olan, insanlara olan sevgisi, yumuşaklığı, pozitifliği unutulmuyor. Gazetecilik mesleği

için yaptığı çalışmalar ve bunu son derece dürüst, ilkeli bir şekilde yapmış olması, bugün hala anılıyor olmasının nedenidir. İyi ki hayatımızdan, iyi ki İzmir'den İsmail Sivri geçmiş". Başkan Mutlu, İsmail Sivri'nin ailesinin yaşadığı boşluğunu hep birlikte paylaştıklarını aktararak, "Onları seviyoruz ve İsmail Sivri'nin bize bıraktığı tüm basın, gazetecilik, insani değerler mirasına sahip çıkmaya devam edeceğiz" dedi.

REHBER

CHP 26 ve 27. dönem İzmir milletvekili ve İGC Onursal Başkanı Atila Sertel, İsmail Sivri'nin sevgi dolu ve onurlu yanına vurgu yaparak şunları söyledi: "İsmail Sivri 78 yıllık Gazeteciler Cemiyeti'nin tarihinde on dört yıl gibi bir süre başkanlık yapan ama

başkanlıktan öte insanlara sevgiyi, saygıyı, dostluğu, dayanışmayı öğreten bir kişiydi. İsmail ağabey kendisine kırılanları bile ikna eden, kendisinin hiç kimseye hasmane bir tutum içerisinde olmayan, insan sevgisiyle dolu bir kişiliğe sahipti. İsmail ağabey güzel yaşadı, onurla yaşadı ve çok onurlu bir isim bıraktı. Bugün basın ve ifade özgürlüğünün giderek daraldığı, yok edildiği, gazeteciler cemiyetlerinin baskı altına alındığı, gazetecilerin tutuklandığı, gazetecilerin artık kendisine sansür uyguladığı ve gazetecilerin yaşam koşullarının ekonomik anlamda giderek daraldığı, asgari ücretin altında çalışma koşulları içerisinde genç insanların bu mesleğe olan aşkıyla direndiği noktayı görseydi gerçekten çok üzülürdü. İsmail ağabey bizim ışığımızdır, önderimizdir. Onun çizgisi bizim için bir rehberdi."

UNUTULMAZ

Konak Belediyesi eski Başkanı Erdal İzgi, İsmail Sivri'nin her rengi içinde barındıran nüktedan kişiliğini anlattığı konuşmasında şu sözlerle yer verdi: "Işıklar içinde yatsın; ışıklar derken İsmail Sivri bir gökkuşağıydı. Işığın parçalanması sonucu oluşan her renkti. Nüktedan kişiliği altında hep çocuklara önem verdi. İlk yıllarında yazdığı kitapları okursanız

Kavanozdaki Balık, Akıllı Kaplumbağa, Çoban Köpeği... Bu kitaplarında hep doğa sevgisini aşılamaya çalıştı. 1980'li yıllarda Atatürk kitaplarını yazdı. Gerek Hatice Hikmet'i, gerek Ahmet Talat'ı, bu sevginin bir eseri olarak, topluma çok faydalı evlatları olarak yetiştirdi. Ben Nasrettin Hoca'nın çağdaş ruhuyum derdi; Nasrettin Hoca kitaplarını yazdı. Her daim insan sevgisini nüktedan kişiliğiyle anlatmaya çalıştı. Aradan 17 yıl geçti. Hala unutulmuyor."

MİRAS

Her anma yıldönümünde, İsmail Sivri'nin sözlerini kulaklarında işittiğini söyleyen İzmir Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Dilek Gappi, "Her 2 Ağustos'ta İsmail ustamız sanki kulağıma bir şeyler fısıldar ve sevgili kardeşim iyi gazeteci olmak için sağlam, samimi diyaloglar kurmak, insanlarla iletişim kurmaktan çekinmemek, onları küçümsememek gerekir. Doğayı, hayatı, insanları, çocukları

sevin. Ben bu sözleri ondan duyarım. Bu yıl ben de onun kulağına bir şeyler fısıldamak istiyorum. Sevgili büyüğünüz, meslek ustamız, İzmir Gazeteciler Cemiyeti sizin bıraktığınız üyeleri kucaklayan, o sıcacık tavrı koruyor. Gözünüz gibi baktığımız cemiyetimiz iyi yolda, müsterih olunuz. Cemiyette ve basın mesleğine bıraktığınız miraslara gözümüz gibi bakacağız" diye konuştu.

ÖZLEM

Aile adına konuşan İsmail Sivri'nin kızı Hatice Hikmet Sivri, anma töreninde emeği geçen ve 17 yıldır aynı sevgiyle bir araya gelen dostlarına teşekkür ederek, "Onu çok özledim. Sohbetini özledim, akıl verişini özledim, gülüşünü özledim, yanaklarımdan sıcak öpüşünü özledim" dedi. Hatice Hikmet Sivri, "Ama bir yandan da mutluyum" diyerek şu görüşlere yer verdi: "Ben bu

sokakta oturuyorum. Babam köşe başında. Huzur içinde uyuyorum her gece. Annem de bu sokakta. Sağımda annem, solumda babamla ben çok mutlu yaşıyorum. Zamanında heykel için uzun çalışmalar yapan Ekin Erman'a ve Konak Belediyesi nezdinde Muzaffer Tunçağ'a sonsuz teşekkürler. Yıllarca bu töreni aynı coşkuyla, aynı sevgi doluluğuyla yaşatan tüm dostlara ailem adına çok teşekkür ediyorum."

Egeli bilim insanı Prof. Dr. Yıldırım'dan yeni bir keşif daha...

İzmir Borçağı

Pek çok bitki türünü literatüre kazandıran Ege Üniversitesi Botanik Bahçesi Herbaryum Araştırma ve Uygulama Merkez Müdürü Prof. Dr. Hasan Yıldırım, İzmir'de Baklagiller ailesinden yeni bir çalı türü keşfetti. Menderes ilçesinde keşfedilen yeni türe, "İzmirborçağı", bilimsel olarak ise "Chamaecytisus erythropetalus" ismi verildi. Bitkinin keşif sürecini anlatan Prof. Dr. Hasan Yıldırım, "Menderes ilçesinde 2012-2023 yılları arasında gerçekleştirilen arazi çalışmaları esnasında yeni bir 'Chamaecytisus' popülasyonu tespit ettik. Örneklerin morfolojik olarak değerlendirilmesinin ve gerekli literatür çalışmalarının ardından keşfedilen bitkinin, Chamaecytisus cinsine ait herhangi bir takson ile benzeşmediği görüldü.

Böylece bitkinin, bilim dünyası için şimdiye kadar keşfedilmemiş, yeni bir türe ait popülasyon olduğu sonucuna varıldı. Doktora öğrencisi Tuğkan Özdöl ile birlikte gerçekleştirdiğimiz

ayrıntılı taksonomik çalışmalar sonucunda yeni keşfe ait bir makale yayınlayarak İzmirborçağı'nı bilim dünyasına tanıttık" dedi.

ENDEMİK

Bitki türü ile ilgili ayrıntılı bilgiler aktaran Prof. Dr. Yıldırım, "Chamaecytisus cinsinin dünya genelinde kabul edilen 43 türü bulunmaktadır. Kanarya Adaları'ndan Anadolu'ya ve Orta

Asya'ya kadar, tüm Akdeniz Bölgesi'nde (Afrika hariç) ve Avrupa boyunca (Kuzey hariç) yayılış göstermektedir. Ülkemizde bu cins altında 10 tür bulunmaktadır ve 4'ü endemiktir. İzmirborçağı'nın keşfi ile bu sayı 11'e çıkmış ve endemik sayısı da 5'e yükselmiştir. İzmirborçağı, İzmir'in Menderes ilçe sınırlarında yayılış gösteren lokal endemik bir türdür. Volkanik kökenli kayalık arazilerde, maki içlerinde yayılış göstermektedir.

Yayılış yüksekliği deniz seviyesinden 245-315 metre rakımlardadır" diye konuştu.

SINIRLI DAĞILIM

Keşfedilen türün tehlike altında olduğunu ifade eden Prof. Dr. Yıldırım, "Bitkinin yayılış gösterdiği alan sürekli orman yangınlarına maruz

kalan bir sahadır. Ayrıca alanda yeni yol açma çalışmaları da popülasyon üzerine olumsuz etki yaratmaktadır. Gerçekleştirilen saha çalışmalarında türün 0.01 kilometrekarelik bir alanda yaklaşık 50 civarında bireyle temsil edildiği saptanmıştır. Yapılan tüm saha çalışmalarına rağmen herhangi bir başka popülasyon bulunamamıştır.

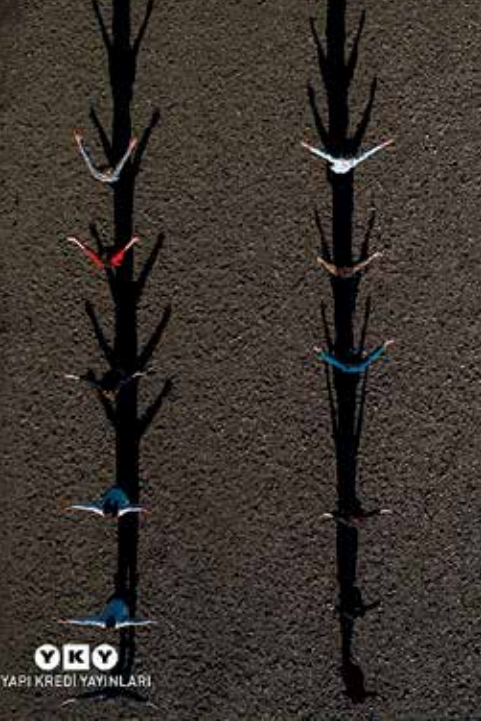
Tüm bu tehditler ve türün sınırlı dağılımı göz önüne alındığında IUCN kriterlerine göre tür, 'Kritik Tehlike Altında' olarak değerlendirilmektedir.

İzmir Borçağı'na yönelik bu derece ciddi tehdit unsurlarının bulunuşu nedeniyle çok acilen tür koruma ve eylem planlarının yapılması gerekmektedir" dedi.

İyi kurulmamış dünyanın bir temsili: Sınır

Kerem Işık

Sınır

İzmirli yazar ve çevirmen Kerem Işık, bu yıl yayımlanan beşinci kitabı Sınır ile bir okur olarak edebiyatla kurduğu ilk ilişkiye saygı duruşunda bulunuyor. Ortaokulda okuduğu bilim kurgu ve fantastik eserlerle edebiyata ilgi duymaya başlayan, o yıllarda arkadaşlarıyla oynadıkları masaüstü oyunlara senaryolar yazan Işık, Sınır'daki öykülerle fantastik evrenler kuruyor. Kitabın ilk beş öyküsü, gerçekte

var olmayan Ergöne kasabasında geçiyor. Bunu yapmayı epeydir düşündüğünü söyleyen Işık, “Bir mekân olsa; oranın kuralları, mitleri, belki farklı dilleri, dinleri, bildiğimiz yaşama dair ne varsa uyarlasam, daha özgürce top koştursam... Bu beni heyecanlandırıyordu. Bitki örtüsünden tutun örf adetlerine, karakterlere, onların geçmiş ve geleceklerinin birbirleriyle iç içe geçmesine kadar...” diyerek Ergöne tasarımı anlatıyor. Sınır'ın ilk bölümündeki beş öykü hayali coğrafyada geçse de bu kadarla kalmayacak. Yazar, “Ergöne tamamlanmayacak ama çoğalacak. Ömrüm boyunca yazmaya devam edeceğim bir yer” diyor. Kitabın ilk öyküsünün ilk cümlesi, “Dünya iyi kurulmamış derdi babam.” Işık, “Yazar olarak yeni bir dünya kurabilirim” düşüncesiyle mi Ergöne'yi yarattı, diye soruyoruz, “Hayır” diyor: “Ergöne de ütöpik bir ülke değil, sıkıntıları var. İyi kurulmuş bir dünya yaratacak olsam Ergöne'yi yaratmazdım. Dünyanın bir temsili ya da yansıması diyelim.”

“HAFIZA MESELESİYLE BAĞIM HİÇ BİTMİYOR”

O coğrafyanın kuruluş hikâyesiyle başlayıp insanlarını, sınırlarını, mekânlarını, yer yer

gerçeküstü yer yer gerçeğin ta kendisi olaylarını okuduğumuz kitabın ikinci bölümü ise Ergöne'den değil ama yine fantastik öykülerden oluşuyor. Kitabın genelinde zamanın ve mekânın sınırlarına sığamayıp var. Bu da ancak gerçekliğin sınırları aşılarak anlatılabilirdi, dedirtiyor. Ülke sınırlarında olup bitenler; savaşlar, göçler, mülteciler... İnsanın kendi sınırlarında olup bitenler; geride kalan çocukluk, yaşlanmak, hafıza, zamana sığamamak, zamanın dışına çıkmayı istemek... Hafıza, yazarın dönüp dolaşıp kurcaladığı bir mesele zaten. 2021'de yayımlanan ilk romanı Dünyanın Güçlü Tarafı da bunun üzerine kuruluydu. “Hafıza, anı, bellek, hatırlama, unutmama benim için çok önemli meseleler. Bunlarla bağım hiç bitmiyor” diyor.

Kimya mühendisliği eğitiminin ardından ABD'ye fizik yüksek lisansına gittiğinde öyküler yazmaya başlayan; 2010'da çıkan ilk kitabı Aslında Cennet de Yok'un ardından Toplum Böceği ile 2012 Haldun Taner Öykü Ödülü'nü alan, 2015'te Iskalı Karnaval'ı yayımlayan Işık, İzmir'deki Livera Kitabevi bünyesinde 2021'de kurulan Livera Yayınevinin Genel Yayın Yönetmenliğini yürütüyor, çevirmenlik yapıyor.

ENGELSİZ SERVİSLE ENGELLER AŞILIYOR

'Engelsiz Servis' aracımız ile hayatı kolaylaştırıyoruz. Engelli komşularımızın sağlık kuruluşlarına ulaşımını sağlamak amacıyla özel tasarlanan aracımızla onları evlerinden alıyoruz, tedavi ve muayeneleri sonrasında tekrar evlerine bırakıyoruz. Engelsiz Servis'ten yararlanmak isteyen Konaklılar (0232) 484 22 91 numaralı telefondan bilgi ve randevu alabilirler.

DAHA İYİ BİR YAŞAM İÇİN

iş'te KONAK

PERSONEL İSTİHDAM OFİSİ

KONAK BELEDİYESİ KARIYER PORTALI

Hizmete sunduğumuz www.istekonak.com kariyer portalımızda iş arayanlarla işverenler arasında bir köprü oluşturuyoruz.

ARADIĞINIZ İŞİ BULUN!

Siz de ücretsiz olarak kariyer portalımıza kaydınızı oluşturabilir ve sitemizdeki ilanlara başvurarak aradığınız işi bulabilirsiniz.

İŞVERENLER İŞ'TE KONAK'TA BULUŞUYOR!

Portalımızda ücretsiz olarak firma kaydınızı oluşturabilir, iş ilanlarınızı yayınlatabilirsiniz. Aradığınız çalışma arkadaşını İş'te Konak'ta bulabilirsiniz.

**Başlamaya hazırsan tıkla,
detaylı bilgiler burada!**

www.istekonak.com

Türkan Saylan Kültür Merkezi Kıbrıs Şehitleri Cad. No:12 Kat:6
Alsancak / KONAK

